

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2018. GODINU

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.1. Kupnja

Tijekom 2018. godine otkupljeno je temeljem ugovora o otkupu 38 razglednica Salone za upotpunjavanje knjižničnog fonda.

1.2. Terensko istraživanje

Salona

- Manastirine – KIC, arheološka istraživanja i konzervacija grobnica

Na položaju sjeverozapadno od starokršćanskog lokaliteta Manastirine (k.č. 4305/1, 4305/4) provedena su zaštitna arheološka istraživanja koja su trajala od 21. svibnja do 30. srpnja 2018. godine. Radovi su obuhvatili nastavak istraživanja sonde 11 i otvaranje još jedne nove sonde (sonda 16) dimenzija 6x4 m. Istražena je i ranije otkrivena zidana grobnica 14 koja se nalazi na južnom pokosu. Izvršeni su konzervatorsko-restauratorski radovi kojima su obuhvaćene zidane grobnice 1, 2, 3, 4, 9, 11, 14, 17 i 18. Zidane grobnice 5, 6, 7 i 8 su konzervirane u periodu od 15. siječnja do 2. veljače 2018. Radove je izvršila firma Plavi oblutak d.o.o. iz Splita.

Istraživanja i nadzor nad konzervatorsko-restauratorskim radovima je vodila Ema Višić-Ljubić. U stručnoj ekipi su bili: Davorka Vela i Nino Švonja, diplomirani arheolozi te Ivanka Vukšić koja je vodila dokumentaciju. Viši restaurator Borko Vješnica je opšio ostatke žbuke u grobnicama.

Sonda 11: Tijekom prethodne istraživačke kampanje u ovoj sondi su otkrivena dva zida koji su se protezali u zapadni profil. Zbog toga je sonda proširena prema zapadu i otkrivena je dvojna zidana grobnica, orijentacije sjever-jug s pristupnim hodnicima na jugu. Grobnice su obzidane od pravilno obrađenog kamenja koje je imalo samo unutarnje lice. Zajednički središnji pregradni zid je imao dva lica. Svi unutrašnji

zidovi grobnica i pristupnih hodnika su ožbukani. Grobne komore su bile zatrpane velikom količinom lomljenog kamena, tegula, imbreksa, žbuke. Pronađeni su i veliki ulomci stranica sanduka sarkofaga, te jedan natpis uklesan na kamenom ulomku. U grobnicama se otkrilo veoma malo kosturnih ostataka u prilično lošem stanju.

U jugoistočnom dijelu sonde u procjepu živca je pronađena keramička urna sa spaljenim kostima i priložima. Uz urnu je pronađena keramička „firma“ svjetiljka iz 2. pol. 2. st.

Sonda 16: Sonda je smještena sjeverozapadno od sonde 11 i paralelno sa sondom 13 koja je u prethodnoj kampanji istražena i zatrpana. Sonda dimenzija 6 x 4 m je iskopana ponoću rovokopača. Dubina iskopa je iznosila oko 1 m, odnosno zavisila je od dubine na kojoj se pojavio arheološki sloj. Na pojedinim lokacijama unutar sonde na površini su primjećene veće nakupine keramike što je sugeriralo pozicije grobova. Nakon toga se nastavilo istraživanje ručnim iskopom. Sonda je s obzirom na položaj otkrivenih grobova proširivana i njezina površina iznosi 40 m². Istraživanja su pokazala da se na prostoru sonde nalaze 23 grobne cjeline različita načina ukopa, i to: 18 grobova u amfori, 3 pod tegulama, 1 u drvenom sanduku i 1 u zemljanoj raki. Orijehtacija grobnih ukopa je pretežito zapad-istok. Svi grobovi su dokumentirani. Od ovoga broja 7 grobova ulazi u profil sonde i nije ih bilo moguće otvarati. Svi ostali su istraženi, otvoreni i ispražnjeni. Materijal je deponiran i pripremljen za daljnju obradu.

Zidana grobnica 14: Grobnica je pronađena krajem 2016. godine tijekom nadzora nad građevinskim radovima gradnje parkirališta na ulazu u Manastirine. Grobnica se nalazi na južnom pokosu uzvišenja uz sjevernu ogradu parkirališta. Grobnica pripada tipu nadsvođenih grobnica s pristupnim hodnikom (*a pozzetto*). Ukopana je u tupinastu stijenu i sačuvana je do visine na kojoj počinje svod. Grobnica ima jednu komoru s podom popločanim mramorom. Dijelovi mramornih oplata se nalaze i na zidovima i sačuvane su na pojedinim mjestima i do 20 cm visine. Preostali dijelovi zidova su bili ožbukani. Iako svod grobnice nije sačuvan vjerojatno je bio ukrašen raznobojnim fresakama od kojih su brojni manji ulomci pronađeni među kostima pokojnika.

- Marusinac

Temeljem Ugovora br. 16-396-18 između Ministarstva kulture i Arheološkog muzeja u Splitu i rješenja Konzervatorskog odjela u Splitu odvijala su se arheološka istraživanja i radovi na sanaciji, konzervaciji i restauraciji arhitektonskih ostataka

zidane grobnice u Raumu V, odnosno južnog dijela transepta tzv. basilicae discopertae. Radovi su obavljani od 3. rujna do 31. listopada 2018. godine. Stručna ekipa: voditeljica Ema Višić-Ljubić, viša kustosica arheološkog lokaliteta Salona, Ivanka Vukšić, restoratorica, Davorka Vela i Nino Švonja, diplomirani arheolozi. Radove sanacije, konzervacije i rekonstrukcije zidova je pod stručnim nadzorom izvodila ovlaštena firma Plavi oblutak d.o.o. iz Splita. Radovi su financirani sredstvima Ministarstva kulture.

Radovi i istraživanja: Radovi su obuhvatili presvođenu zidanu grobnicu s pristupnim hodnikom i uski prostor uz njenu južnu i zapadnu stranu. Iznad grobnice se nalazi *in situ* mozaični pod s natpisom datiranim u 2. pol. 4. st. Mozaični pod se sačuvao uz sjevernu stranu u dužini oko 3 m i istočnu stranu u dužini oko 2,5 m. Južni i zapadni kraj mozaičnog poda nije sačuvan. Na mjestima gdje se nije sačuvao mozaični pod pronađena je fino ožbukana konstrukcija bačvastog svoda koja je izgrađena pretežito od *na nož* postavljenih tegula (cijelih ili ulomaka) i rijetko manjih kamenih ploča povezanih mortom. Prednji, odnosno zapadni dio svoda grobnice se urušio, tako da su od tog dijela grobnice sačuvana kamena ulazna vrata s dovratnicima i pragom. Pristupni hodnik je dobro sačuvan (dim. 55 x 60 cm). Uz južnu stranu je otkriveno vanjsko lice zida grobne komore u dužini 3 m koji se nastavlja prema istoku i spaja sa istočnim zidom prostorije. Dužina zidane grobnice s pristupnim hodnikom iznosi 3,65 m. Nakon istraživanja E. Dyggvea unutrašnjost grobnice je bila zatrpana velikom količinom kamena koji su služili kao potporanj da se svod ne uruši.

Nakon što je grobnica ispražnjena od kamenoga nasipa došlo se do sloja urušenja u kojemu je pronađeno dosta ulomaka mramornih ploča sa zidova grobnice, mozaičkog poda, brojnih tesera, ulomaka žbuke (jednobojne i obojene) koja je padala sa svoda i zidova grobnice, a možda i sa zidova gornje prostorije. U grobnici su pronađena dva skeleta položena na tupinu, orijentacije Z-I. Kostu su većim dijelom bile dislocirane. Među kostima u zapadnom dijelu grobnice je pronađen brončani novac datiran u 2. pol. 4. st. Dimenzije unutrašnjosti grobne komore iznose 2,15 x 1,65 m, a visina je 1,50 m. Zidovi grobnice su bili obloženi mramornim pločama različitih dimenzija, što je već ranije uočio i dokumentirao E. Dyggve. *In situ* je ostalo samo nekoliko ulomaka mramornih ploča te jedna cjelovita u S-I dijelu grobnice (dim. 96x61 cm). Na zidovima su na mnogim mjestima ostale sačuvane debele naslage žbuke na koje su bile pričvršćene mramorne oplata. Na svodu je ostao sačuvan veći komad izvorne

žbuke površine oko 0,5 m². Stručnjaci s Umjetničke akademije u Splitu K. Bosnić i N. su opšili i učvrstili žbuku na stropu.

Južno od grobnice nalazi se *in situ* sarkofag postavljen S-J, kojega je krajem 19. st. otkrio don F. Bulić. Tijekom istraživanja kopali smo uzak rov (šir. 30 cm) uokolo sarkofaga do njegova dna koje je bilo postavljeno na sloj tupine. Pronađeno je dosta ulomaka višebojna mozaična poda, veća količina tesera i nešto ulomaka tegula i keramike. Uz južnu stranu sarkofaga pronadjen je sjeverni dio konstrukcije groba pod tegulama koji se proteže dalje prema jugu. Istražena je i unutrašnjost sarkofaga koja je bila ispunjena zemljom i kamenjem što je ukazivalo da je već ranije istražen. Međutim, na dnu sarkofaga pronadjeni su slabije očuvani ostatci skeleta djeteta.

Tijekom istraživanja pronadjeni su i sitni pokretni nalazi zastupljeni brončanim novcem, ulomcima keramike, stakla. Među brojnim ulomcima mramornih oplata iz grobnice identificirano je oko 30 ploča raznih dimenzija i vrsta mramora. Osobito je važna mramorna ploča s natpisom Aurelija Domniona koja je u grobnici pronadjena u sekundarnoj upotrebi. Strana s uklesanim natpisom je bila ožbukana dok nasuprotna je bila zaravnjene površine, bez žbuke. Tehničku dokumentaciju je izradila firma Kaukal d.o.o. iz Splita.

- Građevina s apsidom – istočni dio grada

U razdoblju od 24. rujna do 27. listopada provedena su arheološka istraživanja u suradnji Arheološkog muzeja u Splitu i Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Istraživanja su provedena temeljem Ugovora 49-335-18 sklopljenog između Ministarstva kulture i Arheološkog muzeja u Splitu 22. siječnja 2018. god. i prema Rješenju izdanom od Konzervatorskog odjela u Splitu. Stručna ekipa: Ema Višić-Ljubić (viši kustos AMS-a) i dr. sc. Dino Demicheli, doc. (Odsjek za arheologiju FFZg) i studenti Odsjeka za arheologiju FFZg kojima je ovo istraživanje bilo dio njihove terenske nastave.

Ovaj dio Salone dosad nije bio istraživani, a radi se o sjeveroistočnome dijelu katastarske čestice 5235 koja najvećim svojim dijelom obuhvaća područje poznato kao episkopalni kompleks, a sama se lokacija građevine s apsidom nalazi između tzv. Velikih termi i sjevernih salonitanskih bedema. Čitav dio katastarske čestice koji nije istraživani iznosi preko 3000 m², a odlučeno je da će se istraživati na dijelu na kojem je bio vidljiv zid apside. Apsida je okrenuta na sjever i njezin promjer iznosi 10 metara. Zid apside je s unutrašnje strane očuvan do visine od oko 1,5 metara, dok je s vanjske bio vidljiv oko 20-40 cm, budući da je teren s vanjske strane terasasto

povišen. Krakovi apside međusobno su povezani poprečnim zidom koji se proteže u smjeru I-Z. Na kraju svog istočnog kraka apsida je pukla te joj je odlomljen krajnji dio koji se nagnuo prema jugu te mu je prijetilo urušavanje. Tijekom istraživanja te uvidom u stanje zida apsida odlučeno je, uz naputak djelatnika Konzervatorskog odjela u Splitu, da se taj dio neće razgrađivati već da će se pokušati u komadu vratiti na izvorno mjesto. Stoga je odlučeno da će se prvo napraviti statički elaborat, a u idućoj kampanji će se napraviti gore navedeni zahvat. Istraživanje je započelo postavljanjem sonde (6 x 4,5 m) na istočnome dijelu apsida, a koja je obuhvatila dio prostora unutar i izvan apsida. Istraživanjima je utvrđeno da je zid apsida u svom donjem dijelu s vanjske strane bio deblji nego u gornjem, što se vidi kao stopa debljine oko 20 centimetara. Ovo je proširenje ustanovljeno već nakon 30 cm od površinskog sloja. Vanjština proširenja izgleda kao i ostatak gornjeg dijela zida koji je građen pravilno obrađenim i složenim kamenom obloženim žbukom. Proširenje zida na isti je način građeno a visina mu je ravnomjerna na čitavome istraženom dijelu sonde i iznosi oko 60 cm. Nakon toga zid se dodatno proširuje (5-10 cm) slojem manjeg i ne toliko pravilnog kamenja koje je povezano žbukom, a smatra se da se radi o temelju zida koji se izvorno nalazio ispod hodne površine. Osim po tehnici građenja zida, na tu pretpostavku navodi još nekoliko terenskih zapažanja. U horizontalnoj stratigrafiji, ova stopa visinski korespondira s nakupinom većeg kamenja koja se nalazila na jugoistočnom dijelu sonde uz ovu stopu. Otprilike na istoj se ravnini nalazi i zid koji je otkriven u istočnome dijelu sonde, a koji ide u pravcu S-J. Radi se o zidu širine 40 cm od kojeg je ostalo sačuvano tek nekoliko redova složenog kamenja. Pretpostavka je da je ovaj zid pripadao građevini nastaloj ranije od građevine s apsidom te da je prilikom njezine gradnje ovaj zid razgrađen do visine koja odgovara početku temeljne stope građevine s apsidom. U prostoru unutar apsida zatečeno je stanje pokazalo da je podnica ovog prostora bila prekrivena većim uglačanim pločama koje su ispunjavale polukrug apsida. Uz sam unutrašnji zid apsida vidljiva je kamena klupa koja je položena na kamenu podnicu. Preliminarnom analizom pokretnog arheološkog materijala koji je pronađen utvrđeno je da se u slučaju keramičkih nalaza uglavnom radi o predmetima nastalim od 1. do 6. stoljeća, premda nije isključena i ranija datacija od 1. st. U humusnom i subhumusnom sloju pronalazen je i recentni keramički materijal koji se može datirati u zadnjih nekoliko stotina godina. U svim slojevima je pronađen velik broj pojedinačnih tesera te integralni komad mozaika s nekoliko desetaka spojenih tesera u nekoliko boja. Numizmatički materijal sugerira

razdoblje kasne antike, no više će se znati nakon što materijal bude očišćen i konzerviran. Isto vrijedi i za stakleni inventar.

Vis

Boris Čargo je vodio arheološke radove na prostoru antičke Ise.

- Sustavno arheološko istraživanje helenističko-rimske arhitekture

Tijekom mjeseca rujna i listopada provedena su arheološka istraživanja helenističko-rimske stambene arhitekture antičke Ise (*Issa*), u jugoistočnom dijelu grada neposredno uz istočno lice istočnih gradskih zidina. Istraživanja su nastavak lanjskih, a realizirana su potporom Ministarstva kulture Republike Hrvatske, za koje je odobren iznos od 50.000,00 kn. Istraživanja su provedena pod vodstvo Borisa Čarga i uz dozvolu Konzervatorskog odjela u Splitu s ukupnim trajanjem od 30 radnih dana.

Arheološka istraživanja provodila su se unutar inzule II (*In II*), kvadranti I, J, K – 3', 4', 5', 6' gdje se istraživalo kuću 2. Prvotno je podignut recentni sloj zemlje na površini od 50 m² unutar spomenutih kvadranta. Prosječna debljina recentnog sloja (s.j. 1) je 0,8 m, što znači da je podignuto 40 m³ zemlje. Unutar sloja našlo se malo keramike kraja XIX. i XX. st. koja svjedoči o njegovoj recentnosti. s.j. 1 je dosta nabivena smeđa zemlja bez prisutnosti veće količine kamena. s.j. 1 je bila intenzivno obrađivana, pa je to vjerojatni razlog nedostatka kamenja. Od nalaza pronađena je polovica novca (K-6', s.j. 1) riječ je o srebrnom denaru prekrivenom oksidom, nekoliko manjih čavala i olovna spojica (I, J-3'), nekoliko ulomaka tere sigilate, lucerni i komadića stakla (I, J, K-3', 4'). Ostalo su jako erodirani ulomci rimske keramike i imbreksa (vrlo malo). Pronađeno je i nekoliko volaka i životinjskih kostiju. Po njegovu podizanju vrlo brzo se ušlo u kulturni sloj i nastavilo pratiti zidove prostorije kuće II, 2.

S obzirom da se dosta vremena izgubilo podižući recentni sloj, iskop se ograničio samo na prostoriju 1 unutar kuće 2 (I, J, K – 3', 4' i dio 5'), kako bi se ove godine istražio do podnice barem jedan dio ove kuće.

Prostorija 1 (II, 2 -1), naslonjena je na ulicu 1 s istočne strane. U njenom gornjem istočnom dijelu pronađeni su ostaci dviju stuba kojima se iz ulice ulazilo u nju. Po sredini nalaze se ostaci mogućeg zida ili vjerojatnije samo manje zidane ograde zidane u suho i sačuvane u jednom redu kamena. S istočne strane ove „ograde izolirano je ognjište unutar kojeg je pronađena brončana udica većih dimenzija i

ostaci ribljih kralježaka. Ognjište je malo korišteno. Podnica unutar prostorije izrađena je od nabijene zemlje, površinski neravna, srednje nabijenosti.

Nalazi na površini podnice pokazuju postojanje tkalačkog stana koji se vjerojatno nalazio sa zapadne strane spomenute „ograda“, između ovog „zida“ i sjevernog zida prostorije. Od keramičkih ulomaka prevladavaju ostaci amfora s bifidnim ručkama (Kos), kuhinjska keramika tzv. egejska keramika, istočnomediteranska B sigilata, i drugi oblici ponajviše iz III. st.

Unutar korpusa južnog zida u njegovu istočnom dijelu nalaze se vrata koja povezuju prostoriju 1 s prostorijom 2. Kako se prostorije nalaze na različitim visinskim kotama bile su povezane stubama. Ovaj prostor se nije istraživao, pa je za sada vidljivo postojanje dviju stuba, no sasvim je sigurno da ih ima još.

Tijekom radova vođeno je detaljno izdvajanje stratigrafskih jedinica u za to pripremljene obrasce, te fotodokumentacija. Na kraju je cjelokupni istraživani prostor pokriven geotekstilom.

- Sustavna arheološka istraživanja rimskih termi

Arheološka istraživanja na rimskim termama provedena su u razdoblju od 16. travnja – 17. svibnja. Radovi su se odvijali temeljem ugovora koji je sklopljen između Ministarstva kulture i Arheološkog muzeja u Splitu, i uz dozvolu i nadzor Konzervatorskog odjela u Splitu, a uključivala su arheološka istraživanja i primarnu konzervaciju pronađenog ožbukanja zidova i ostataka hipokausnog sustava zagrijavanja, nastavak čišćenja prostora sjeverno od termalne arhitekture i podizanje zemljanog nasipa sa sjeverne strane termi.

Radove je vodio Boris Čargo, muzejski savjetnik Arheološke zbirke „Issa“ u Visu. Svi radovi izvršeni su u cijelosti, a po njihovu završetku cijeli lokalitet je zaštićen geotekstilom kako ne bi došlo do propadanja arhitekture i arheološki kulturnih slojeva.

Istraživan je sjeverni dio termi s unutarnje strane sjevernog zida na prostoru za kojeg pretpostavljamo da je bio u funkciji skladištenja drvene građe za potrebe zagrijavanja tepidarija i kaldarija u zapadnom dijelu kompleksa. Iskapani su kvadranti V8,1-4, V9,1-4, Z8, 1-4 i Z9, 1-4. na površini 22 m² i sav iskop je vršen stratigrafskom metodom. Istraživanja su trajala 16. travnja – 5. svibnja 2018. g. s ukupno 16 radnih dana.

Prostor koji je istraživan većim dijelom je devastiran tijekom XIX. i XX. st. Cijeli prostor bio je prekriven manjim uglavnom neobrađenim kamenjem, koji je bio

sastavnim dijelom zidova (uglavnom ispune), koji su se nalazili na ovom mjestu, a prethodim istraživanjima su bili podignuti.

Uz sjeverni zid termalnog kompleksa iskop je doveden do kamena stanca (živca). Sjeverni zid istražen je u dužini od 5 m, prosječne visine 0,4 m, odn 2-4 reda kamena. Sačuvani dio zida je u dobrom stanju.

Ispred njega na udaljenosti od 0,6 m pronađen je drugi zid, paralelan s njime sačuvan u samo jednom redu. Kao i vanjski sjeverni zid termi i ovaj je temeljen na živcu, jako kvalitetno zidan. Istražen je u dužini od 5 m, širok je 0,5 m, zidan s vrlo kompaktnim i čvrstim vapnenim mortom. Unutar samog zida nalaze se dva veća kamena bloka s vidljivom anatirozom koji su po svemu sudeći bili dijelom bedema Ise. Ovdje je riječ o zidu koji je bio dijelom arhitekture, vjerojatno njenog vanjskog sjevernog zida, koja je prethodila termama. Očito je da je u ovom dijelu bila gotovo u cijelosti srušena, da bi se otvorio prostor za gradnju termalnog kompleksa. Nije moguće odrediti namjenu građevine koja je prethodila termama.

Oba spomenuta zida, zadnji opisani i sjeverni zid termi, sagrađeni su na tankom sloju crvenkasto/smeđe zemlje, unutar koje se nalaze kamenčići, žute glinaste primjese i tragovi ugljena (s. j. 5.3). Vjerojatno je riječ o ostacima podnice koja se nalazila nad živcem. S obzirom da je pronađeno dosta keramičkih ulomaka (*gnathia* keramika, crnopremazana, kuhinjska), dva piramidalna utega za tkalački stan, veća količina morskih puževa i školjaka i životinjskih kostiju, pretpostavka da je riječ o podnici tim je čvršća. Svojom teksturom ova podnica u velikoj mjeri odgovara i podnicama unutar stambenih objekata pronađenim u jugoistočnom dijelu Ise. Pronađena keramika je helenistička čime se ovaj sloj može datirati u spomenuto razdoblje. Ovo je po prvi put da je na termama izoliran helenistički sloj, doduše u vrlo skromnoj površini.

S južne strane od spomenutih zidova prostor je u cijelosti devastiran vađenjem kamena tijekom XIX. i XX. st. na ovom mjestu nije pronađena podnica, no iskop nismo doveli do živca jer bi time statički ugrozili ostatke temelja zida s istočne strane. Živa stijena (stanac), na kojem su temeljeni prethodno opisani zidovi, na ovom mjestu oštro je prekinut. Na nekim mjestima vide se i tragovi njegova klesanja. Udubina koja se stvorila na tom mjestu bila je ispunjena sitnim i lomljenim kamenom veličine cca 20-40 cm, kako bi se nivelirao prostor. Unutar ove ispune pronađen je ulomak ručnog žrvnja izrađenog od magmatskog kamena, tzv. olinski žrvanj i ulomak oboda velikog dolija.

- Zaštitno arheološko istraživanje na kat. čestici 6709/1 K.O. Vis, na padinama Lučkog brda (Velo bonda) u gradu Visu

Zemljišna čestica 6709/1 K.O. Vis, na kojoj se predviđa sagraditi obiteljski stambeni objekt, nalazi se unutar zaštićene arheološke zone B, udaljena je cca 60 m od predjela Stagna gdje su pronađeni helenistički grobovi. Na širem prostoru površinski se nalazi na rimsku keramiku što sugerira da se na tom prostoru nalaze ostaci antičkog gospodarskog objekta.

Za provođenje zaštitnih istraživanja investitor je osigurao dvoje radnika.

Arheološka istraživanja provedena su postavljanjem dviju sondi 2 x 2 m i trajala su od 16. do 23. ožujka 2018. g. Sonde su locirane na mjestu planirane izgradnje objekta s njegove južne strane na mjestu gdje se pretpostavila najveća dubina humusa.

Jugozapadna sonda veličine 2 x 2 m iskapana je stratigrafskom metodom, a kao pomoć pri iskopu sudjelovalo je dvoje radnika. Iskop je pokazao potpunu odsutnost kulturnih arheoloških slojeva i potpuni izostanak bilo kakvih ulomaka koji bi imali arheološku i kulturno povijesnu vrijednost. Zatrpavanje sonde nije provedeno jer se u dogovoru s radnicima zaključilo kako za time nema potrebe jer se na tom mjestu skoro planira iskop i gradnja obiteljske kuće.

Druga sonda iste veličine postavljena je sa sjeverne strane planirane gradnje kuće, istraživana je na isti način kao i prethodna. I na ovom mjestu pokazalo se da nema nikakvih kulturnih arheoloških slojeva i vidljiv je izostanak bilo kakvih ulomaka koji bi imali arheološku i kulturno povijesnu vrijednost. također na ovom mjestu iskop je vršen do živca kamena koji se nalazi na dubini od 100-120 cm.

- Zaštitno arheološko istraživanje na kat. čestici 6749/3 K.O. Vis, na padinama Lučkog brda (Velo bonda) u gradu Visu

Zemljišna čestica 6749/3 K.O. Vis, na kojoj se predviđa sagraditi obiteljski stambeni objekt, nalazi se unutar zaštićene arheološke zone B, udaljena je cca 60 m od predjela Stagna gdje su pronađeni helenistički grobovi. Na širem prostoru površinski se nalazi na rimsku keramiku.

Za provođenje zaštitnih istraživanja investitor je osigurao dvoje radnika.

Arheološka istraživanja provedena su postavljanjem dviju sondi 2 x 2 m i trajala su od 5. do 9. ožujka 2018. g. Sonde su locirane na mjestu planirane izgradnje objekta s njegove jugozapadne i sjeverne strane na mjestu gdje se pretpostavila najveća dubina humusa.

Jugozapadna sonda veličine 2 x 2 m iskapana je stratigrafskom metodom, a kao pomoć pri iskopu sudjelovalo je dvoje radnika. Iskop je pokazao potpunu odsutnost kulturnih arheoloških slojeva i potpuni izostanak bilo kakvih ulomaka koji bi imali arheološku i kulturno povijesnu vrijednost. Tijekom iskopa pronađeni su recentni nalazi (manji keramički vrč), koje svjedoče o korištenju prostora za poljoprivredne potrebe. Iskop se vršio do kamena živca koji se nalazi na dubini 30-50 cm.

Druga sonda iste veličine postavljena je sa sjeverne strane planirane gradnje kuće, istraživana je na isti način kao i prethodna. I na ovom mjestu pokazalo se da nema nikakvih kulturnih arheoloških slojeva i vidljiv je izostanak bilo kakvih ulomaka koji bi imali arheološku i kulturno povijesnu vrijednost. također na ovom mjestu iskop je vršen do živca kamena koji se nalazi na dubini od 30-60 cm.

- Zaštitna arheološka istraživanja na kat. čestici 7343/5 i 7562/1 K.O. Komiža, na otoku Biševu na predjelu Poje

Zemljišne čestice 7343/5 i 7562/1 K.O. Komiža, na kojima je započela gradnja spornog stambenog objekta i betonskog slivnika za vodu, nalaze se u mjestu Poje na otoku Biševu. Iako se navedene zemljišne čestice ne nalaze unutar zaštićene arheološke zone, s obzirom na neposrednu blizinu crkve Sv. Silvestra građene u XI. st. a koja se nalazi na ostacima vjerojatne starokršćanske crkve, te nalaza rimskih grobova i keramike s južne i zapadne strane ovog prostora, zaštitna arheološka istraživanja bila su nužna.

Temeljem toga pošlo se s pretpostavkom o postojanju arheoloških ostataka na navedenim parcelama, s obzirom na njihovu blizinu crkvi. Istraživanjima je prethodio pregled terena i obližnjih kamenih krčevinskih gomila na kojima je nađena manja količina rimske kuhinjske i transportne keramike, izvan konteksta, a zatim su određena mjesta gdje se izvršilo sondiranje.

Za ove zaštitne radove investitor je osigurao dva radnika. Arheološka istraživanja provedena su postavljanjem tri sonde 2,5 x 2,5 m i 4 x 2 m i trajala su od 5. do 10. veljače 2018. g. Dvije sonde su locirane neposredno uz sagrađenu kuću, jedna sa zapadne, a druga sa sjeverne strane, dok je treća postavljena u blizini betonskog slivnika za vodu.

Sonda na zapadnoj strani veličine 2,5 x 2,5 m postavljena je cca 5 m od objekta na mjestu koje je ostalo slobodno za istraživanje i koje ima najveću debljinu humusa. Iskapanje je vršeno stratigrafskom metodom upotrebom malih alata. Iskop je pokazao potpunu odsutnost intaktnih arheoloških slojeva. Izolirane su dvije stratigrafske

jednice, od kojih se unutar s.j. 2 pronašlo nekoliko ulomaka rimske keramike izmiješane s ulomcima recentne. Pronađeni ulomci rimske keramike pripadaju dijelovima dolija (*dolium*) i tegulama. Zabilježen je potpuni izostanak bilo kakvih ulomaka koji bi imali arheološku i kulturno povijesnu vrijednost, kao i predmeti koji bi bili izrađeni od metala, stakla, kosti ili jantara. Iskopom nije uočen nikakav kulturni intaktni sloj. Općenito dubina iskopnog dijela na ovom mjestu ne prelazi 0,5 cm.

Druga sonda, na sjevernoj strani, k.č. 7343/5, iste je veličine 2,5 x 2,5 m postavljena je sa sjeverne strane kuće, istraživana je na isti način kao i prethodna. I na ovom mjestu pokazalo se da nema nikakvih intaktnih arheoloških slojeva.

I u ovoj sondi vidljiv je izostanak bilo kakvih ulomaka koji bi imali veću arheološku i kulturno povijesnu vrijednost, kao i nedostatak bilo kakvih predmeta izrađenih od drugih materijala osim keramičkih. Ova sonda je bila nešto plića od prethodne, iskopom je dosegnuta dubina od 40 cm.

Treća sonda locirana je nešto dalje od stambenog objekta na k.č. 7562/1, u blizini betonskog slivnika za vodu. Sonda je dimenzija 4x2 m, a iskopom je dosegnuta dubina od 0,5-0,7 m. Niti u ovom slučaju nije izoliran nikakav kulturni sloj, već samo dvije stratigrafske jedinice: humus i živa stijena. Zabilježeno je tek nekoliko malih ulomaka keramike koje zbog erodiranosti i malih dimenzija nije moguće sa sigurnošću namjenski interpretirati. Vjerojatno je riječ o ulomcima tegula.

Na temelju gore rečenog vidljivo je kako slojevi koji su probijeni tijekom građevinskog iskopa nigdje ne prelaze debljinu od 0,5 m i unutar njih nije izoliran nikakav kulturni sloj niti ikakav vrijedniji arheološki materijal. Malobrojni pronađeni predmeti bili su u nasipu izvan konteksta.

- **Rekognosciranja**

Pregled uvala Salbunara, Mezoporat i Biševska luka (Porat), i pregled jugozapadnog dijela otoka Biševa.

U dva navrata pregled ostataka rimske rustične vile koja se nalazi u prostoru Tihobraćeg polja. Riječ je o srednje velikoj rustičnoj vili s jako dobro očuvanim dvjema cisternama i vanjskim zidovima objekta. Površinski je sakupljeno malo antičkog keramičkog materijala.

Pregled prostora Vinogradišća na mjestu gdje su pronađeni kameni žrvanj i novac Dirahija.

Turska peć: Na temelju članka 47. a u svezi s člankom 6. stavkom 1. točka 9. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara i članka 3. Pravilnika o arheološkim istraživanjima, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Splitu, Klasa: UP/I 612-08/18-08/0732, Ur. broj: 532-04-02-15/14-18-2, izdala je 7. studenog 2018. godine rješenja kojim se dozvoljava nastavak sustavnih arheoloških istraživanja pećinskog objekta "Turska peć" iznad Sumpetra, općina Dugi Rat. Arheološka istraživanja trajala su u razdoblju od 7. do 29. studenog 2018. godine pod stručnim vodstvom Damira Kliškića, višeg kustosa pretpovijesne zbirke. Stručnu ekipu sačinjavali su studenti arheologije i dipl. arheolozi.

Najprije je konstatirano da se unutar zadnje godine dana nije dogodila nikakva devastacija unutrašnjosti špilje niti arheoloških sondi u njoj. Nakon čišćenja površine špilje od bujne vegetacije i kamenog šuta po površini, pristupilo se dizanju zaštitnog debljeg crnog najlona koji je prekrivao površinu i bočne profile unutar sonde 3 kao i nabacane prosijane zemlje nad njim. Potom se pristupilo postavljanju konstrukcija (drvena i metalna) iznad same sonde kako bi se na tim konstrukcijama mogla postaviti rasvjetna tijela nužna za nesmetani rad u njoj. Potom se pristupilo samim arheološkim istraživanjima. I ovogodišnja arheološka istraživanja pratila su sedimentnu situaciju unutar iste sonde. Označavanje nalaza također se vršilo unutar pojedinačne stratigrafske jedinice. Po tom se principu izradila i dokumentacija gdje je korištena totalna stanica.

Ovogodišnjim istraživanjima u sondi 3 nastavilo se sa radom unutar pet kvadrata (B 23, B 24, B 25, C 23, D 23). Tako se na početku ovogodišnjih istraživanja najprije nastavilo sa dokumentiranjem i skidanjem čisto kasnoneolitičkog sloja u kvadratu D 23 koji nije skinut u prošlogodišnjoj kampanji. Na kraju ovogodišnjih istraživanja skinut je potpuno debeli nanos masnog smeđeg sedimenta koji je bio najplići u kvadratu B 24 a najdublji u kvadratu D 23. Važno je za istaknuti da je sada nivo u kvadratima C 23 i D 23 identičan nivou u kvadratima C 24 i D 24 u kojima su zadnji put istraživalo 2007. godine.

Nastavilo se sa skidanjem sedimenata u kvadratima B 24 i B 25. Ovogodišnjim istraživanjima skinuto je nekoliko slojeva koji su svi primjereno dokumentirani i unutar kojih je prikupljena uglavnom keramička građa od kojih su brojni ulomci sa ukrašenom površinom i koji pokazuju pripadnost hvarskoj kulturi kasnog neolitika. Zadnje dvije stratigrafske jedinice su u svom sastavu imale i dosta ugljena koji je brižno sakupljen da bi se poslao na C 14 analizu. Ovogodišnjim istraživanjima i u ova

se dva kvadrata došlo gotovo do istog nivoa kao i kvadratima C 24 i C 25 koji su se zadnji put istraživali 2007. godine. Kada je riječ o arheološkom materijalu iz sonde 3, u ovogodišnjoj kampanji pronađena je nemala količina materijala kojeg prezentiraju ulomci keramike, životinjske kosti, kremenim predmeti te ostatci školjki i puževa.

Ovogodišnjim istraživanjima u navedenim kvadratima u potpunosti su skidani sedimenti koji se po prikupljenim nalazima mogu pripisati kasnoneolitičkom horizontu u ovoj špilji. Slijedećim istraživanjima, u ovoj se sondi predviđa daljnji nastavak istraživanja unutar netaknutih slojeva kasnog neolitika.

Na kraju istraživanja, nakon što se rasformirala konstrukcija nad sondom 3, otkrivena površina je u njoj ponovo prekrivena sa istim velikim crnim najlonom koji je zapunjen sa većim kamenjem i prosijanim zemljanim sedimentom.

Arheološka istraživanja vršena su isključivo ručnim iskopom. Ručni iskop odvijao se po svim normativima arheološke struke uz korištenje ručnog sita kroz kojeg su se prosijavali sedimenti. Uz korištenje totalne stanice izrađena je cjelokupna potrebna dokumentacija vezana uz arheološka istraživanja i pohranjena je u Arheološkom muzeju u Splitu. Cjelokupni iskopani arheološki materijal očišćen je i sortiran. Isti je propisno uskladišten i pohranjen u Arheološkom muzeju u Splitu.

Provedena arheološka istraživanja samo su potvrdila da se u ovoj špilji živjelo posebno intenzivno u vremenu kasnog neolitika.

Kopačina: Na temelju članka 47. a u svezi s člankom 6. stavkom 1. točka 9. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Splitu, Klasa: UP/I 612-08/18-08/0591, Ur. broj: 532-04-02-15/14-18-2, izdala je 19. rujna 2018. godine rješenje kojim se dozvoljava nastavak arheoloških istraživanja pećinskog objekta "Kopačina" kod Donjeg Humca, općina Nerežišća, otok Brač. Arheološka istraživanja vodio je mr. sc. Damir Kliškić, viši kustos pretpovijesne zbirke, a trajala su u razdoblju od 19. rujna do 10. listopada 2018. godine. Stručnu ekipu sačinjavali su studenti arheologije i diplomirani arheolog. Po završetku istraživanja 2017. godine, sonda 1 prekrivena je plastičnim najlonom nad kojom su postavljena veća kamenja da bi se formirao oblik sonde nad kojom se potom nanio deblji sloj zemlje da bi se prvenstveno sačuvali arheološki profili. Nad tom istom zemljom formirao se tanak sloj vegetacije. Rubni dijelovi najlona doživjeli su određena manja oštećenja uslijed izloženosti atmosferilijama. Osim toga sedimentni nanos oko sonde, iz starijih istraživanja, djelomično se obrušio ali nije značajno ugrozio same profile sonde. Prostor oko sonde je također bio prekriven

vegetacijom koju je također trebalo eliminirati jer se radi o radnom prostoru oko sonde.

Potom se pristupilo skidanju nabacane zemlje iz sonde kao i vađenju sačuvanog najlona na dnu sonde. Trebalo je potom ostaviti površinu sonde da se dobro osuši jer se zbog vlažnosti nije moglo odmah raditi u njoj. Nakon toga je trebalo očistiti i urediti samu površinu sonde kao i urediti njene profile od obrušenih nanosa koji se obrušio sa strana sonde. Potom se očistio prostor oko sonde od bujne vegetacije da bi se normalno moglo komunicirati oko iste.

Potom se pristupilo nastavku skidanja sedimenata unutar ove sonde. Površina radnog dijela unutar sonde i dalje je bila dosta skučena s obzirom na postojanje većih kamenih blokovima nekad otpalim sa stropa špilje. To je uvjetovalo da je samo dio ekipe mogao raditi unutar nje. Ostali dio ekipe je istovremeno radio unutar gornje otkopne sonde, izvan zaštitne ograde, gdje se nastavilo se vađenjem sedimenata koji potječu iz prijašnjih istraživanja.

Utjecajem atmosferilija dio se istočnog profila te otkopne sonde obrušio te se najprije pristupilo njezinom čišćenju i djelomičnom poravnavanju istog profila. Potom se pristupilo čišćenju kompletne površine otkopne sonde da se vidi da li je njezina površina ustvari originalni nivo predšpiljskog prostora. Prema rasporedu kvadrata položene kvadratne mreže ispred ulaza u špilju, formirana je sonda 2 veličine 3x2 m. i čija je pozicija unesena geodetskim točkama unutar totalne stanice. Ostali dio arheološke ekipe je do završetka ovogodišnjih istraživanja počeo skidati površinski intaktni sloj unutar te sonde unutar kojeg je prikupljena brojna arheološka građa prvenstveno u primjercima kremenih alatki i u manjem broju primjeraka životinjskih kostiju.

Do kraja istraživanja i u sondi 1 sakupila se određena arheološka građa koja se uglavnom sastojala od kremenih izrađevina i kostiju životinjskog podrijetla te u manjoj mjeri morskih školjaka. Za većinu predmeta iz obje sonde pomno je vođena arheološka dokumentacija.

Svi sedimenti su iz obje sonde brižno prosijavani iz kojih je sakupljena znatna arheološka građa ponajviše u obliku kremenih i koštanih predmeta te školjaka. Manji broj kamenih predmeta i keramike još je dodatno sakupljen u izbačenom sedimentu otkopne sonde.

Po završetku istraživanja sonda 1 je ponovo prekrivena plastičnim najlonom na koju je postavljeno veće kamenje i sve to prekriveno većom količinom zemlje a sve to

protiv utjecaja kiše, eventualne devastacije te zaštite arheoloških profila. Na isti način se zaštitila i sonda 2.

Arheološka istraživanja vršena su isključivo ručnim iskopom po svim normativima arheološke struke uz korištenje ručnog sita kroz kojeg su se prosijavali sedimenti. Izrađena je cjelokupna potrebna dokumentacija vezana uz arheološka istraživanja i pohranjena je u Arheološkom muzeju u Splitu. Cjelokupni iskopani arheološki materijal očišćen je i sortiran. Isti je propisno uskladišten i pohranjen u Arheološkom muzeju u Splitu.

Pećinski objekt Kopačina kod Donjeg Humca je i ovim istraživanjima dokazala da se radi o izuzetno važnom pretpovijesnom lokalitetu iz perioda kasnog paleolitika i mezolitika na području srednje Dalmacije.

Podvodna arheološka istraživanja na području poluotoka Vranjica: Temeljem Rješenja Konzervatorskog odjela u Splitu (Klasa: UP/I-612-08/18-08/0130, Ur. broj: 532-04-02-15/16-18-7) i Rješenju o produženju dozvole (Klasa: UP/I-612-08/18-08/0130, Ur. broj: 532-04-02-15/16-18-12), obavljeno je podvodna arheološko istraživanje na području poluotoka Vranjica, u razdoblju od 11. lipnja do 6. srpnja. Sredstva za istraživanje osigurana su od strane Ministarstva kulture.

Na istraživanjima su osim voditelja istraživanja Maria Radaljca, kustosa Arheološkog muzeja Zadar, sudjelovali: viši kustos mr. sc. Damir Kliškić te članovi RK Rostrum iz Splita (Marko Lete, Neven Lete, Fedra Dokoza, Marta Kalebota i Robert Zeljak).

Poluotok Vranjic smješten je sjeverno od Splitskog poluotoka i južno od Solina, pokraj ušća rijeke Jadro. Geološki gledano leži na vapnenačkom grebenu visine do 15 m, a proteže se u smjeru istok-zapad, u dužini od 380 m. Rezultati geološkog sondiranja 1995. g. pokazali su da se duž zapadne obale laporasto tlo (tupina), pojavljuje na dubini od 3 m, dok se tupina s njegove južne strane javlja na dubini od 5-6 m. Sa sjeverne strane poluotoka prisuti su veliki nanosi sedimenta od rijeke Jadro. Metodologija istraživanja sadržava standardni pregled užeg i šireg područja, postavljanje i iskop u sondama te geopozicioniranje samih sondi. Pri samom iskopu koristile su se crpke za vodu sa pripadajućim dodatkom za usisavanje sedimenta. Za potrebe dokumentiranja samih sondi korišteni su fotoaparati u svrhu radnih i dokumentacijskih fotografija. Prije početka iskopa zabilježeno je zatečeno stanje te u raznim fazama napravljena je podloga za fotogrametriju pojedinih sondi. Ukupno su postavljene četiri sonde. Križišta sondi su dodatno označena s željeznim šipkama preko kojih su se vezale bove za geopozicioniranje preko zračne fotografije. Prvotni

cilj istraživanja je bio fokus na sjevernoj strani poluotoka Vranjica, ali poslije pregleda terena to nije bilo moguće iz više razloga. Prvi razlog je velika količina sedimenta koje je najvjerojatnije nastao djelovanjem rijeke Jadro. Drugi razlog je loša vidljivost i nisu zamijećeni arheološki nalazi, a poslije obnove vranjičke rive cijeli prostor je dodatno nasut sa mljevenim šljunkom za potrebe plaže.

Poslije pregleda zapadnog dijela poluotoka primijećeno je nekoliko nakupina kamenja i pravilne strukture te keramički materijal na samoj površini. To je mjesto gdje se prije izgradnje nove rive nalazio drveni mul za pristajanje brodova. Na tom dijelu nalazi se plitki plato koji naglo pada prema istoku i južnoj obali poluotoka, a prema zapadu se blago spušta. Uz same rubove zapadne nakupine kamenja postavljene su dvije sonde 2 x 2 m na dubini od 2,2 m. Određene su četiri stratigrafske jedinice: Sj. 01 – površinski sloj sa recentnim materijalom i ponekim ulomkom grube keramike s primjesama kalcita. Sloj se sastoji od crno-sivog mulja sa ponekim manjim kamenom. Debljina sloja iznosi od 10 do 15 cm. ; Sj. 02 – boja sloja mulja koji je nešto mekšeg sastava prelazi u sivu boju, a povećava se broj sitnijeg i krupnijeg kamena. Recentni materijal uz većinom grubu keramiku i dalje se pronalazi. ; Sj. 03 – kod ovog sloja područje sonde je većinom prekriveno krupnijim amorfnim kamenom između kojeg je sivi mulj. U ovom sloju nije zamijećen arheološki materijal; Sj. 04 – sloj zdravice, tj. tupine koja se javlja od 30 do 50 cm iskopa. Ono što je vidljivo, a pogotovu kod Kv.4, je veća brojnost grube keramike na samoj površini dna. Dubina postavljenih sonde iznosi 1,9 m. Kod Kv. 3 osim pravilne strukture u obliku slova L, cijeli prostor sonde prekriven je krupnim i sitnim kamenjem između kojeg se nalazi pijesak sive boje. U tim „džepovima“ između kamenja, prisutna je prapovijesna keramika. Površinski nalazi grube keramike bili su brojni. Stratigrafsku jedincu čine veće i manje amorfnog kamenje između kojih je sivi pijesak. Pronađena je veća količina prapovijesne keramike. Poslije skidanja sloja kamenja kulturni sloj se nastavlja, a količina keramike je brojna. Osim promjene iz pijeska u sivi mulj, sastav sloja je sličan i sastavljen je od krupnijeg i sitnijeg amorfnog kamenja. Važniji ulomci poput oboda i ručki, posebno su označeni brojevima te fotodokumentirani, a uz pomoć fotogrametrijskog snimanja, moći će se geopozicionirati. Može se zaključiti da osim nekoliko ulomaka recentnog materijala poput stakla, nema miješanja arheološkog materijala sa recentnim nalazima.

Materijal koji je pronađen u sondama pripada gruboj kuhinjskoj keramici smeđe, sive i crne boje. Debljina stjenki je u najvišem postotku deblja i pripadaju loncima lagano

izvijenog oboda. Kod nekih ulomaka primjetno je ukrašavanje utiskivanjem prsta na obodima i ručkama, a čest ukras su plastične aplikacije u obliku bradavica. Prisutna je velika količina trakastih i tunelastih ručki u raznim varijantama. Među nalazima zabilježena su i dva ulomka keramičkih cjediljki. Unutar Kvadranta 4 pronađeno je najviše materijala (2389 ulomaka stijenki i nedefiniranih, 72 ulomka ručki, 152 ulomka oboda, 43 ulomka dna posuda, 23 ulomka oboda s ukrasom, 56 ulomaka kremenca, 4 koštane alatke, 2 ulomka kućnog ljepa, 177 ulomaka kostiju). Prema preliminarnoj analizi datacija nalaza pripadala bi kasnom brončanom i ranom željeznom dobu.

1.7. Ostalo

Pohrana nalaza

1. 30. siječnja – primopredaja pokretnih arheoloških predmeta na privremenu pohranu sa zaštitnih istraživanja na lokalitetu Solin-Zvonimirova 93. Predmete je predao Kaukal d.o.o.
2. 20. ožujka – primopredaja većeg ulomka kamenog spomenika s prikazom portreta i natpisom. Spomenik su pronašli radnici solinske komunalne službe na Bilankuši prilikom čišćenja.
3. 24. srpnja – Zavod za peletonologiju i geologiju kvartara Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti predao je na trajnu pohranu arheološku građu iz Markove špilje na otoku Hvaru. Radi se o koštanom materijalu životinjskog podrijetla.
4. 13. rujan – Kaducej d.o.o. iz Splita predao je na privremenu pohranu terensku dokumentaciju i jednu kutiju arheoloških nalaza (keramički i koštani nalazi) s arheološkog istraživanja u Hrvojevoj ulici broj 2 u Splitu.
5. 13. rujna – Kaducej d.o.o. iz Splita predao je na privremenu pohranu terensku dokumentaciju i četiri kutije s arheološkim nalazima (kameni, keramički, koštani, stakleni i metalni nalazi) s arheološkog nadzora na kat.čest. 2893/5 K.O. Klis.

2. ZAŠTITA

2.2. Konzervacija / 2.3. Restauracija

Salona

- Manastirine – konzervacija i restauracija sarkofaga

Projekt konzervacije i restauracije sarkofaga koji se nalaze *in situ* na Manastirinama izvodi se na temelju Ugovora o suradnji na zaštiti kulturnih dobara i obrazovanja mladih stručnjaka koji je potpisan 12. siječnja 2015. godine između AMS-a i UMAS-a. Navedene poslove obavljaju studenti Umjetničke akademije u Splitu, Odsjeka za konzervaciju i restauraciju kamena, a pod vodstvom izv. prof. Ive Donellija, restauratora savjetnika i Siniše Bizjaka, docenta. Projekt je osmislila i vodi viša kustosica Ema Višić-Ljubić.

U radionici Umjetničke akademije u Splitu je nastavljena konzervacija i restauracija Krescencijina sarkofaga (BLitt. 43). Radove su izvodili studenti 4. i 5. godine Umjetničke akademije i Vinkica Kraljević, kojoj je konzervatorsko-restauratorski zahvat na sarkofagu bio predmet njenog stručnog rada. Nakon izvršenih radova sanduk sarkofaga je 10. 4. prenešen na Manastirine i položen na svoje izvorno mjesto. Istoga je dana, a prema već ranijem dogovoru s I. Donelijem i S. Bizjakom (26. ožujka), prenesen u radionicu Umjetničke akademije na obradu poklopac sarkofaga (Blitt 52 + 40 + 58, Salona IV br. 231), smješten u Memoriji V. Poklopcu sarkofaga nedostaje jedam ulomak (BLitt 40) koji je vidljiv na staroj fotografiji. Konzervatorski ured je nakon poslanog zahtjeva odobrio konzervatorsko-restauratorske radove. Radove obavljaju studenti 4. i 5. godine.

- Porta Caesarea – čišćenje i konzervacije

Ministarstvo kulture odobrilo je sredstva za konzervaciju vrha tzv. starih gradskih zidina Salone na potezu južno od Porta Caesarea. Radovi su trajali od sredine lipnja do kraja srpnja. Započeli su sa čišćenjem zidova i pražnjenjem cisterne za vodu koja se nalazi na vrhu zidina. Nakon što su predviđeni dio zidina i cisterna očišćeni i nakon konzultacija sa predstavnicima Konzervatorskog odjela u Splitu započela je konzervacija. Svrha ovih radova je bila spriječiti vodu da prodire u zidine i tako ih urušava. Kako je najveći dio podnice cisterne bio potpuno uništen pristupljeno je djelomičnoj rekonstrukciji (do najviše sačuvane visine izvorne strukture) kako bi se spriječilo nakupljanje vode, stvaranje leda i uništavanje zidina i cisterne. Prije početka radova na rekonstrukciji supstrukcije podnice cisterne postavljen je geotekstil i tako su označene granice zahvata. Na sačuvani dio zidina ispod razine podnice cisterne položeno je lomljeno kamenje manjih dimenzija na isti način na koji je to bilo u izvornoj strukturi. Na taj je sloj položen sloj vapnenog morta u koji su ubačeni ulomci

keramike kao što se ulomci keramike nalaze i u ostacima izvorne žbuke. Pri radu se vodilo računa o nagibu podnice kako bi voda otjecala u pravcu juga kroz antički kanal koji je također konzerviran. Konzervirane su i njegove stranice i dijelovi zidina oko 2, 5 m dalje od cisterne u pravcu juga. Opšiveni su ostaci žbuke na stjenkama cisterne. Voditeljica radova i izrade dokumentacije je viša kustosica Jagoda Mardešić, dok je radove na konzervaciji i sanaciji izvela tvrtka Plavi oblutak d.o.o. iz Splita.

- Marusinac

Temeljem Ugovora br. 16-396-18 između Ministarstva kulture i Arheološkog muzeja u Splitu i rješenja Konzervatorskog odjela u Splitu odvijala su se arheološka istraživanja i radovi na sanaciji, konzervaciji i restauraciji arhitektonskih ostataka zidane grobnice u Raumu V, odnosno južnog dijela transepta tzv. basilicae discopertae. Radovi su obavljani od 3. rujna do 31. listopada. Stručna ekipa: voditeljica Ema Višić-Ljubić, viša kustosica arheološkog lokaliteta Salona, Ivanka Vukšić, restoratorica, Davorka Vela i Nino Švonja, diplomirani arheolozi. Radove sanacije, konzervacije i rekonstrukcije zidova je pod stručnim nadzorom izvodila ovlaštena firma Plavi oblutak d.o.o. iz Splita. Radovi su financirani sredstvima Ministarstva kulture.

Konzervatorsko-restauratorski radovi

- Istraživanja su pokazala da je neophodno provesti sanaciju i konzervaciju svoda zidane grobnice zbog opasnosti od njegova urušavanja kao i ostalih njenih zidova. Dipl. ing. arh. Ivo Vojnović je izradio Izvedbeni projekt sanacije i konzervacije svođene antičke grobnice na lokalitetu Marusinac, na temelju kojega su i izvršeni radovi. Projekt je izrađen u suglasnosti s Naručiteljem i nadležnim Konzervatorskim uredom koji ga je i odobrio.

Radovima je obuhvaćena djelomična rekonstrukcija svoda da ne bi došlo do urušavanja. Dio svoda uz ulazna vrata nije rekonstruiran radi mogućnosti kasnijeg ulaza u grobnicu prilikom konzervacije unutrašnjih zidova i vraćanja mramornih oplata.

Rekonstrukcija svoda je izvršena na tradicionalan način pomoću drvenih remenata koji su pratili njegovu geometriju i konstrukciju od „na nož“ postavljenih ulomaka tegula spajanih vapnenim mortom. Budući da je na južnoj, vanjskoj strani većim dijelom sačuvana izvorna žbuka kojom je bio ožbukana bačvasti svod, odlučeno je da

se rekonstruirani dio svoda također ožbuka vapnenim mortom koji sastavom odgovara izvornom.

Pristupni hodnik grobnice je detaljno očišćen i konzerviran, kao i zid na zapadu u dužini 3,10 m koji se nalazi uz njega. Zapadni zid grobnice s ulazom konzerviran je u izvornom stanju, dok je na južni zid nadozidan jedan red kamena. Za konzervaciju je korišten kamen deponiran na lokalitetu kao i tegule pronađene prilikom iskopavanja.

- Amfiteatar

Temeljem Ugovora br. 16-392-18 između Ministarstva kulture i Arheološkog muzeja u Splitu i rješenja Konzervatorskog odjela u Splitu, od srpnja do listopada odvijali su se radovi vezani uz dokumentiranje arhitektonskih ulomaka amfiteatra sa svrhom izrade konzervatorskog elaborata u kojemu bi se grafički izradio i usporedio odnos sačuvanih dijelova s onim iz pretpostavljenog izvornog stanja i na osnovu toga i podatka o vrsti i broju sačuvanih kamenih blokova dao prijedlog djelomične rekonstrukcije. Također je vršeno uređenje i čišćenje istočnog ulaza i popločanja uz sjevernu stranu arene te konzervatorsko-restauratorski zahvat vraćanja segmenta luka koji je skliznuo sa svog izvornog mjesta.

Stručna ekipa: voditeljica Ema Višić-Ljubić, viša kustosica arheološkog lokaliteta Salona, restauratori Ivanka Vukšić, Duje Ordulj i Borko Vješnica, te diplomirani arheolozi Davorka Vela i Nino Švonja. Radovi su financirani sredstvima Ministarstva kulture.

Na strmom zemljištu uz istočnu stranu amfiteatra, sedemdesetih godina prošlog stoljeća, deponirana je velika množina kamenih ulomaka, raznih dijelova arhitekture građevine. Da bi se moglo započeti sa dokumentiranjem i razvrstavanjem ulomaka prvo je trebalo očistiti od raslinja i smeća obližnji slobodan teren na kojemu će se arhitektonski ulomci slagati i razvrstavati. Međutim, pokazalo se da veća količina iskopa predstavlja smeće nastalo višegodišnjim bespravnim odlaganjem, što je utjecalo na intenzitet radova. Za obavljanje svih poslova korišteni su razni građevinski strojevi (rovokopač, kamion, dizalica), kao i fizički radnici pomoću kojih je zemljište detaljnije očišćeno i poravnato.

Arhitektonski kameni ulomci su s jednog na drugi položaj prebacivani uz pomoć mehanizacije i slagani na način da budu dostupni. Tako su dokumentirana 302 ulomka. Među njima su najzastupljeniji veći blokovi različitih dimenzija (190 komada), zatim dijelovi tribina (25 komada), segmenti lukova (15 komada), ulomci piona (7 komada) te veće kamene ploče s uklesanim dijelovima natpisa (5 komada)

koji se izvorno nalazio uz sjevernu tribinu amfiteatra. Identificirano je i oko 50 komada kamenih ulomaka nepravilnih oblika. Svi ulomci su dokumentirani: dobili su privremene brojeve koji su upisani na predmet crvenom akrilnom bojom u spreju preko šablona, fotografirani su i izmjereni s naznakom o položaju unutar segmenta gdje su deponirani. Primjećeno je da određeni broj ima stare brojčane oznake koje upućuju na preko 800 numeriranih ulomaka. Ovogodišnjim radovima uspjelo se dokumentirati oko 70 % kamenih ulomaka smještenih na ovom dijelu, istočno od amfiteatra te bi bilo neophodno nastaviti s radovima kako na ovom prostoru tako i uokolo zidova južnih supstrukcija i u prostorima između radijalnih zidova.

Oslobađanjem i ravnanjem terena stvorili su se uvjeti da se sav odlagani kamen za konzervaciju izmjesti s prostora istočnog ulaza u arenu. Na taj način je glavni ulaz u arenu primjereno prezentiran i ujedno je omogućen pristup velikom pilonu na kojemu je planiran značajan konzervatorski zahvat vraćanja segmenta luka na njegovo izvorno mjesto. Za tu svrhu je postavljena građevinska skela, a pomoću kamionske dizalice komad je podignut, te su detaljno očišćene podloga i stranica luka na kojima su izbušene rupe za postavljanje inox šipke promjera 20 mm i dužine 200 mm. Za lijepljenje je korišteno Megapoxy dvokomponentno ljepilo na bazi epoksi smole. Također je uz pomoć kamionske dizalice i kaiša na svoje mjesto vraćen pomaknuti veliki blok s nasuprotnog pilona.

Uređena je i arena amfiteatra. Razbacani kamen je prebačen i složen na prostor predviđen za slaganje, odvežena je nataložena zemlja sa sjevernog popločanja arene, a sačuvani dijelovi masivne kamene profilirane ograde itera su postavljeni na svoje mjesto uz rub popločanja. Na zapadnom ulazu u arenu je posložen kamen da se omogući komunikacija tim dijelom građevine.

Amfiteatar – konzervacija sjevernog podzida: U razdoblju od 30. srpnja do 17. kolovoza izvršeni su radovi konzervacije i restauracije središnjeg dijela sjevernih supstrukcija građevine. Ovo je nastavak započetih radova iz 2017. godine kojima se provodi sanacija najugroženijih dijelova amfiteatra. Velika oštećenja zidova su bila osobito na dijelovima koji su građeni tupinom jer djelovanjem atmosferilija dolazi do pucanja i ljuskanja blokova. Radovima su obuhvaćena dva radijalna zida i jedan poprečni. Zidovi su bili veoma oštećeni s velikim pukotinama na cijeloj površini. Prednje lice poprečnog zida je u potpunosti nestalo te ga je trebalo ponovno zidati.

Mort sa završnice zidova je otpao, a s njim i nekoliko kamenih blokova. Zaštitnim radovima je na pojedinim mjestima umetnuto nekoliko klesanaca po uzoru na

postojeće i urušene zaštitne kape su učvršćene i zaštićene izradbom novih. Prilikom konzervacije za popunu nestalih dijelova zida se koristio kamen deponiran na lokalitetu.

Radove je vodila Ema Višić-Ljubić (viša kustosica lokaliteta) uz stručnu pomoć muzejskih restauratora Ivanke Vukšić i Duje Ordulja. Uz građevinski i stručni nadzor dipl. ing. arh. Ive Vojnovića poslove je izvršila tvrtka Plavi oblutak

Radove je u istom omjeru financirao Grad Solin i Arheološki muzej u Splitu.

Konzervatorsko-restauratorski radovi na arheološkom lokalitetu antičke Isse

- Sukladno osiguranim sredstvima Ministarstva kulture i odobrenju Konzervatorskog odjela u Splitu, Borko Vješnica, viši restaurator i Duje Ordulj, restaurator, voditelji radova, nastavili su radove započete 2017. godine na konzervaciji i djelomičnoj rekonstrukciji helenističko rimske arhitekture Isse. Radovi su trajali od 24. rujna do 15. listopada. Konzervirani su svi poprečni zidovi i jedan uzdužni zid.

Sanaciji zidova je prethodilo čišćenje svih površina, lica i vrhova kamenih zidova od korijenja, korova i ostalog raslinja fizičkim uklanjanjem. Površine zidova koje su nestabilne ili se osipaju su razgrađene te vraćene u prvobitan položaj tako da lomljeni kamen i dalje čini jezgru zida. Ovi zahvati su prethodili rekonstrukciji površina koje su nedostajale. Prije rekonstrukcije sve su površine tretirane akrilnom hidrofobnom emulzijom Primal AC33 razrijeđenim u vodi. Prilikom rekonstrukcije korišten je kamen s lokaliteta koji teksturom i formom odgovara zidu. Kao vezivo prilikom zidanja smo koristili oslabljeni produženi mort. Formula morta je deset dijelova agregata (pet dijelova zemlje sa lokaliteta, tri djela viškog pijeska te dva dijela kamenog agregata), tri dijela hidrauličkog vapna te jedan dio bijelog cementa. Ova vrsta morta se pokazala najboljom za izradu rekonstrukcije i završne kape jer odgovara bojom i teksturom zemlji unutar zida a kapa je zadovoljavajuće tvrdoće.

Rekonstruirano je ukupno trideset metara zida koji su u prosjeku široki pedeset centimetara. Lice helenističkih zidova nije fugirano, lice rimskih zidova je fugirano. Poslije sanacije zidova opšivena je vapnena žbuka na pojedinim zidovima. Sve faze radova su dokumentirane i izrađen je 3D snimak zatečenog stanja prije i poslije sanacije.

Lasersko čišćenje na kamenim spomenicima iz lapidarija

- Na temelju Ugovora o konzervatorsko-restauratorskim radovima na kamenim i mramornim spomenicima u lapidarija Muzeja od 19. srpnja, a sukladno odobrenju

Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Splitu od 12. lipnja, Hrvatski restauratorski zavod izvršio je radove laserskog čišćenja na sedam kamenih i mramornih spomenika izloženih u muzejskom lapidariju: stela Timasiona Dionizijeva, kameni nadvratnik, reljef s prikazom Herakla koji davi nemejskog lava, kip Venere, žrtvenik Velikoj majci, torzo žene i počasna ara.

Provedenim zahvatima laserskog čišćenja prethodila je izrada detaljne foto dokumentacije zatečenog stanja na spomenicima. Laserskim čišćenjem uklonjene su nataložene nečistoće koje su narušavale čitkost dekorativnih elemenata i bogate skulpture. Duje Ordulj je vodio konzervatorsko-restauratorske radove, dok je stručni nadzor obavila Vanja Kovačić iz Konzervatorskog odjela u Splitu. 12. rujna zapisnikom o primopredaji radova i završnim izvješćem Hrvatskog restauratorskog zavoda utvrđeno je da su izvršeni svi ugovoreni radovi.

Restauratorska radionica

Borko Vješnica

- Zaobilaznica 1986.-1987: preliminarni radovi na 341 ulomku/nalazu, izrada 6 crteža i 48 fotografija; konzervatorsko-restauratorski radovi na 3 metalna predmeta.
- Rekonzervacija 3 metalna predmeta s lokaliteta Issa i 1 metalnog predmeta s lokaliteta Palagruža za potrebe izlaganja na izložbi *Iz grada isplovi ovog – Issa maritima*
- Kemijska obrada 3 antičke stele od vapnenačkog kamena iz muzejskog lapidarija.
- Čišćenje velikog kapitela iz Salone.
- Izrada odljeva nadgrobnog spomenika posvećenog Kaliji.
- Manastirine – arheološka istraživanja 2016. – 2017.: preventivna zaštita zidanih grobnica broj 5, 6, 7 i 8, te ostataka zidane žbuke unutar grobnica.

Ivana Zrinka Bajić-Franković

- Zaobilaznica 1986. – 1987: mehaničko i kemijsko čišćenje, te lijepljenje 29 staklenih predmeta i 426 ulomaka stakla.
- Konzervatorsko-restauratorski radovi na 9 staklenih predmeta iz stalnog postava, vitrina 22.
- Konzervatorsko-restauratorski radovi na 8 predmeta iz rimsko-provincijalne zbirke.
- Issa: mehaničko čišćenje i upisivanje privremenih inventarnih brojeva na 1350 školjki i puževa, 180 ribljih kostiju i 27 ulomaka stakla i keramike.

Ika Prpa-Stojanac

- Zaobilaznica 1986.-1987: čišćenje i konzervacija 280 kom. brončanog i srebrnog novca, te izrada fotodokumentacije (oko 1000 fotografija).
- Za numizmatičku zbirku: čišćenje od naslaga 6 kom. brončanog novca
- Salona-istraživanja 2016: čišćenje od naslaga 20 kom. brončanog novca i izrada foto dokumentacije (oko 60 fotografija).
- Za grčko-helenističku zbirku: čišćenje od naslaga, konzervacija i izrada otisaka 25 predmeta i izrada fotodokumentacije.
- Izložba *Iz grada isplovi ovog – Issa maritima*: izrada replika brončanog novca (2 kom), restauratorska obrada 6 keramičkih posuda, konzervacija 21 brončanog predmeta i 7 kom. brončanog novca.

Ivanka Vukšić

- Zaobilaznica 1986.-1987: restauracija 25 raznih keramičkih predmeta i izrada fotodokumentacije; restauratorska obrada i rekonstrukcija keramičkih predmeta.
- Izložba *Iz grada isplovi ovog – Issa maritima*: restauratorska obrada keramičkog luterija i 2 keramičke posude.
- Manastirine-istraživanja 2016: izrada dokumentacije za 2 grobnice.
- Manastirine-istraživanja 2018: izrada dokumentacije.

Duje Ordulj

- Zaobilaznica 1986. – 1987: konzervacija i restauracija 71 predmeta iz 24 groba, preventivno pranje 6 kamenih urni s 2 poklopca.
- Izložba *Iz grada isplovi ovog – Issa maritima*: konzervacija i restauracija 16 predmeta.
- Preventivno pranje stele za potrebe izlaganja na izložbi u organizaciji Hrvatskog restauratorskog zavoda, preventivno pranje stele iz stražnjeg vrta radi uvida u građu, preventivno pranje 5 spomenika za izložbu Crkvena baština Marjana i 2 spomenika za izložbu Istočni Jadran i Bizant.
- Preventivno pranje i čišćenje miljokaza iz lapidarija i stražnjeg vrta za izložbu Ceste koje carstvo znače. Montaža miljokaza nakon povratka s izložbe u lapidarij i stražnji vrt.

Zoran Podrug

- Oblikovanje i kompjutorska obrada: 8 izrađene table, 95 crteža metalnih, keramičkih i staklenih predmeta, 9 izrađenih zemljopisnih karata sa nalazištima, 4 doradenih i obrađena tlocrta, 6 predmeta u 3D modelu, 2 postera za susrete preparatora i restauratora, 304 skeniranih i obrađenih fotografija za razne publikacije, 2 pozivnice.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

Tijekom 2018. godine u program za inventarizaciju M++ upisano je:

- 409 predmeta u Rimsko-provincijalnu zbirku, 4 predmeta u Kasnoantičku zbirku, 19 predmeta u Priručnu zbirku i lokalitet *Issa*, 1 predmet u Srednjovjekovnu zbirku
- 633 fotografije predmeta je uvršteno u M++.
- Numizmatička zbirka: u program za inventarizaciju *Numiz* upisano je 1059 predmeta, te 561 snimak inventiranog novca.

3.3. Fototeka

Tonći Seser

- Fotografiranje, obrada izabranih snimaka na računalu i pohrana na DVD-u:
 - fotografije muzejskih predmeta: 1188
 - ostalo – za Muzej: 1917
 Ukupno: 3105 snimaka.
- Fotografiranje: Gema; lucerni; ampule sv. Mena; kadionice iz Klapovica; natpisa; miljokaza – za izložbu „Ceste koje carstvo znače II – Rimske ceste Srednje Dalmacije u Arheološkom muzeju u Zagrebu; transporta luterija iz depoa u Solin; postave izložbe *Fantastična bića na spomenicima antičke Narone*; staklenih dna; keramike; metalnih predmeta; osamnaest (18) održanih radionica *Matematičari u Arheološkom muzeju u Splitu*; skulpture Artemida; dvostruke promocije muzejske publikacije *Baza je znat: vodič za djecu kroz Arheološki muzej u Splitu*; prezentacije interdisciplinarnog projekta *Matematičari u Muzeju*; promocije časopisa *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku* 110; slike Zečević; skulptura i ostalih spomenika u lapidariju; zlatnih naušnica Salona; predmeta za izložbu *Iz grada isplovi ovog*; novca – Zaobilaznica, prije restauriranja; staklenih predmeta i ulomaka; postave izložbe *Aurum*

Salonitanum; table sa oznakom Arheološkog muzeja u Splitu; komemoracije za pok. Branka Penđera; otvaranja izložbe *Abrakadabra*.

3.9. Ostalo

Upisano je 9 zapisa u Knjigu izlaska.

U programu S++ upisano je:

- 31 predmet u *Konzervatorsko-restauratorski postupci*
- 2 zapisa u *Posebna događanja*
- 70 zapisa u *Izdavačka djelatnost*
- 9 zapisa u *Izložbe*.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

Tijekom 2018. godine fond knjižnice je uvećan za 1.155 svezaka.

Od toga je je 502 monografskih publikacija:

- razmjena – 215 svezaka
- kupnja – 68
- darovanje – 176
- ugovoreni primjerak – 3
- izdanje Muzeja – 4.

Fond časopisa je uvećan za 653 sveska:

- razmjena – 289 svezaka
- kupnja – 5
- dar – 141
- ostalo – 364.

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

Monografske publikacije su inventirane, te formalno i sadržajno obrađene u računalnom programu K++, dok su časopisi inventirani i obrađeni na kataloškim listićima.

Kontinuirano se nastavlja provjera, ispravljanje i nadopuna prethodno unesenih zapisa u računalni program, kao i ujednačavanje predmetnica, usklađivanje naziva, brisanje pogrešnih upisa te kontrola i ispravci unosa kroz tablice za nadzor nazivlja u programu K++.

Revizija knjižničnog fonda

- Nastavio se rad na reviziji knjižničnog fonda: revidirano je i rekatalogizirano u programu K++ 318 jedinica knjižnične građe.

4.3. Zaštita knjižnične građe

Uvezivanje trošnih knjiga i časopisa iz Knjižnice

- Na temelju odobrenih sredstava Ministarstva kulture izvršena je konzervacija-restauracija i uvez knjiga protokola Muzeja iz knjižnice:
 - od 1820. do 1845.
 - od 1846. do 1884.
 - od 1885. do 1895.
 - od 1896. do 1913.

4.4. Služba i usluge za korisnike

- Čitača: 124
- Korišteno knjiga: 327 svezaka
- Hemeroteka: 158 članaka

4.5. Ostalo

Arhivski poslovi i rad s korisnicima

- Rad na obradi vodenih znakova iz arhivske zbirke Muzeja.
- Predaja muzejskih protokola i nacrtu Buvinovih vratnica na restauriranje.
- Korištenje arhivskog gradiva: arhiv Muzeja (spisi i protokoli), arhiv M. Abramića, F. Bulića, Julija i Jerolima Bajamontija, F. Carrare, L. Jelića, A. Matijaševića Caramanea, nacrti Buvinovih vratnica, nacrti salonitanskog vodovoda, akvareli Petra Zečevića.
- Čitača: 18

Razno

- Poslovi oko slanja muzejskih publikacija u razmjenu, te kontrola zapisa u katalogu razmjene i adresaru.
- Preuzimanje donacija knjiga Johna W. Hayesa i Martina Biddlea za muzejsku knjižnicu.
- Međuknjižnična posudba, dodijela ISBN brojeva.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

Damir Kliškić

- rad na sređivanju i reviziji raznih metalnih predmeta iz pretpovijesne zbirke
- rad na sređivanju arheološkog materijala sa iskopavanja u Kopačini 2015, 2016. i 2017. godine.

Zrinka Buljević

- rad na sustavnom sređivanju Rimsko-provincijalne zbirke
- izrada popisa salonitanskog staklenog posuđa
- rad na Minervi iz lapidarija
- obrada staklene građe iz Garduna.

Sanja Ivčević

- izbor materijala za stručnu obradu, katalog i izložbu s istraživanja u Ulici Stjepana Radića u Solinu (2016/2017.) – brončani, olovni, srebrni i željezni nalazi
- izrada kataloga za spomenike iz Kasnoantičke zbirke koji su posuđeni Muzeju hrvatskih arheoloških spomenika za potrebe izložbe *Bizant na Jadranu*
- izrada popisa spomenika Kasnoantičke zbirke iz stalnog postava za potrebe fotografiranja.

Ema Višić-Ljubić

- stručna obrada 87 naušnica iz muzejskog fundusa i izrada kataloga izložbe *Aurum Salonitanum – Rimske naušnice iz Arheološkog muzeja u Splitu*.

Jagoda Mardešić

- pregled nalaza helenističke keramike iz Isse pronađene tijekom istraživanja na Visu.

- Nastavljen je rad na pregledu i popisu materijala sa istraživanja na zaobilaznici u Saloni, te na izradi šireg izbora grobnih cjelina za izložbu. Tijekom godine je pregledano oko 200 grobnih formulara i izvršena je usporedba sa popisom grobnih nalaza iz pojedinih grobova koji su bili dani na pranje. Utvrđeno je za koliki broj grobova (i kojih) nedostaju pojedinačni grobni prilozima. Pregledani su predmeti iz pojedinih grobnih cjelina koji su prijašnjih godina bili davani na čišćenje i konzervaciju te koji su deponirani u depou rimsko provincijalne zbirke. Izrađen je popis navedenih grobnih nalaza. Započet je rad na kompletiranju grobova, odnosno grobnih priloga koji su se nalazili u raznim kutijama ili u depou rimsko provincijalne zbirke.
- Sređivanje i sortiranje keramičkog, staklenog i osteološkog materijala po slojevima materijala koji potječu sa istraživanja u Episkopalnom centru – Porta Caesarea (kampanja 2017. godine). Kompletно su sortirani nalazi iz sloja SJ 012 – odnosno otpadne jame.
- Ukupno je obrađeno 293 kilograma keramičkog materijala, odnosno 3654 ulomka.
- Izdvojeno je 16 grupa keramičkih nalaza: Najbrojniji i najteži su ulomci amfora tipa *Lamboglia 2* ili *Dressel 6* (i prelazne varijante) koji čine 59 % ukupne težine keramike, slijede tegule 22 %, ostale amfore 7 %, krovni crjepovi 5 %, poklopci amfora 1,8 %, vrčevi i posude za pohranu hrane 1,3 %, kuhinjski lonci lokalne izrade 0,6 %, egejska kuhinjska keramika 0,4 %, ulomci dolija i tarionika 0,4 %, italska *terra sigillata* 0,2 %, istočna *B sigillata* 0,1 %, poklopci zdjela 0, keramika 0,08 % i lucerne 0,02 %. Osim keramičkog materijala sortirani su i stakleni nalazi, metalni nalazi te osteološki materijal.

Jelena Jovanović

- Rad na arheološkom materijalu s lokaliteta Martvilo – Vis vezano uz istraživanja od 1976. do 1985. godine smještenih u depou Grčko-helenističke zbirke
- Pregled arheološkog materijala i dokumentacije s lokaliteta Martvilo – Vis iz istraživanja 1976. godine, grob 1.

6.2. Identifikacija/Determinacija građe

Maja Bonačić Mandinić

- Identificiranje novca iz starog fonda

- Identificiranje novca iz Salone, istraživanja 2016.

Sanja Ivčević

- Identifikacija metalnih nalaza s lokaliteta Sokol u Boki Kotorskoj.

6.4. Ekspertize

Maja Bonačić Mandinić

- Ekspertiza starog novca građanima.

6.5. Posudbe i davanje na uvid

Posudbe

1. 9. siječnja 2018. Muzej grada Šibenika posuđuje se građa radi izlaganja na izložbi *Velištak – život naselja kasnog neolitika*, u prostoru Priručne zbirke i arheološkog lokaliteta Issa, u trajanju od 26. siječnja do 26. veljače 2018.
2. 18. siječnja 2018. Muzeju hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu posuđuje se knjižnična građa radi izlaganja na izložbi *Otkrivanje Marjana*, u prostoru Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika, u trajanju od 26. siječnja 2018.
3. 22. siječnja 2018. Arheološki muzej Narona posuđuje građu radi izlaganja na izložbi *Fantastična bića na spomenicima antičke Narone*, u prostorijama Arheološkog muzeja u Splitu, u trajanju od 25. siječnja do 16. ožujka 2018.
4. 12. veljače 2018. Umjetničkom paviljonu u Zagrebu posuđuje se umjetnina radi izlaganja na izložbi kojom će se obilježiti 65. godišnjica smrti hrvatskog slikara Emanuela Vidovića, u prostoru Umjetničkog paviljona u Zagrebu, u trajanju od 16. veljače do 30. svibnja 2018.
5. 20. ožujka 2018. Arheološkom muzeju u Zagrebu posuđuje se građa radi izlaganja na izložbi *Ceste koje Carstvo znače II. – Rimskim cestama Srednje Dalmacije*, u prostorijama Arheološkog muzeja u Zagrebu, u trajanju od 6. travnja do 20. svibnja 2018.
6. 3. travnja 2018. Hrvatskom restauratorskom zavodu posuđuje se građa radi izlaganja na izložbi *Drvene romaničke vratnice splitske katedrale – istraživanje, restauriranje i zaštita*, u prostorijama Galerije umjetnina u Splitu, u trajanju od 8. svibnja do 15. lipnja 2018.

7. 7. svibnja 2018. Muzeju grada Splita posuđuje se umjetnina radi izlaganja na izložbi kojom će se obilježiti 65. godišnjica smrti hrvatskog slikara Emanuela Vidovića, u izložbenom prostoru Muzeja grada Splita – Galerija Emanuel Vidović, u trajanju od 25. svibnja do 25. rujna 2018.
8. 14. svibnja 2018. Arheološkom muzeju Naronu posuđuje se građa radi izlaganja na izložbi *Viganj – antički brodolom*, u prostoru Arheološkog muzeja Naronu, u trajanju od 18. svibnja do 18. lipnja 2018.
9. 14. lipnja 2018. Udruzi Hrvatski dom Viganj, Kućište na Pelješcu posuđuje se građa izložbe *Viganj – antički brodolom* radi obogaćivanja zavičajne izložbe, u prostoru Udruge Hrvatski dom Viganj, u trajanju od 20. lipnja do 15. listopada 2018.
10. 2. kolovoza 2018. Umjetničkom paviljonu u Zagrebu posuđuju se umjetnine radi izlaganja na izložbi *Vlaho Bukovac i njegov pariški profesor Alexandre Cabanel*, u prostoru Umjetničkog paviljona u Zagrebu, u trajanju od 2. listopada 2018. do 6. siječnja 2019.
11. 6. rujna 2018. Muzeju hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu posuđuje se građa radi izlaganja na izložbi *Istočni Jadran i Bizant*, u prostoru Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika, u trajanju od 11. rujna 2018. do 31. siječnja 2019.
12. 7. rujna 2018. Muzeju hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu posuđuje se građa radi izlaganja na izložbi *Crkvena baština Marjana*, u prostoru stare gradske Vijećnice u Splitu, u trajanju od 11. rujna do 20. listopada 2018.
13. 20. rujna 2018. Muzeju Mimara u Zagrebu posuđuju se dvije fotografije iz Knjižnice radi izlaganja na izložbi *Egipat u Hrvatskoj: hrvatska fascinacija starim Egiptom*, u trajanju od 20. rujna do 14. listopada 2018.
14. 20. rujna 2018. Muzeju antičkog stakla u Zadru posuđuje se građa radi izlaganja na izložbi *Staklene svjetiljke kroz vrijeme*, u prostoru Muzeja antičkog stakla, u trajanju od 22. studenoga 2018. do 15. veljače 2019.
15. 10. listopada 2018. Javnoj ustanovi u kulturi Zvonimir Solin posuđuje se građa radi izlaganja na izložbi *Helena regina i Solin godine 1898.*, u prostorijama Galerije Zvonimir u Solinu, u trajanju od 11. listopada do 30. listopada 2018.
16. 31. listopada 2018. Hrvatski pomorski muzej u Splitu posuđuje građu radi izlaganja na izložbi *Iz grada isplovi ovog*, u prostoru Hrvatskog pomorskog muzeja u Splitu, u trajanju od 26. studenoga 2018. do 18. siječnja 2019.
17. 11. prosinca 2018. Arheološki muzej Zadar posuđuje građu radi izlaganja na izložbi *Abracadabra. Magija i praznovjerje u starom vijeku kroz fundus Arheološkog muzeja*

Zadar, u prostoru Arheološkog muzeja u Splitu, u trajanju od 18. prosinca 2018. do 4. veljače 2019.

Uvid u građu

- Tijekom 2018. godine odobreno je:
 - 20 uvida u građu Rimsko-provincijalne zbirke
 - 8 uvida u građu Kasnoantičke zbirke
 - 3 uvida u građu Grčko-helenističke zbirke
 - 2 uvida u građu Numizmatičke zbirke
 - 4 uvida u građu zbirke *Salona*
 - 2 uvida u građu Pretpovijesne zbirke
 - 1 uvid u građu Epigrafičke zbirke
 - 1 uvid u građu zbirke *Issa*.

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

Damir Kliškić

- 21. i 22. ožujka 2018. – nazočio 4. Međunarodnom kongresu povijesnih gradova koji je održan u hotelu President u Solinu. Organizatori kongresa su TZ grada Solina i Grad Solin
- 29. srpnja 2018. – sudjelovanje s prezentacijom *Heritart. Promocija kulturne baštine kroz izvedbene umjetnosti. Primjer arheološkog lokaliteta Salona. Arheološki muzej u Splitu* na Heritart konferenciji i panel diskusiji unutar Heritart festivala održanoj u Domu kulture Zvonimir, Solin.

Zrinka Buljević

- 2. – 10. rujna 2018. – *Association internationale pour l'histoire du verre – AIHV 21*, Istanbul
- 9. – 12. listopada 2018. – sudjelovanje na godišnjem skupu Hrvatskog arheološkog društva i znanstvenom skupu *Arheologija požeške kotline i zapadne Slavonije*, Požega
- 27. – 29. studenoga 2018. – u sklopu projekta Hrvatske zaklade za znanost IP-2018-01-4934 *Razumijevanje rimskih granica: primjer istočnog Jadrana (AdriaRom)* sudjelovala na inicijalnom radnom sastanku voditelja i suradnika projekta. U sklopu projekta održala na Filozofskom fakultetu u Zagrebu javno predavanje pod nazivom *Staklo puhano u kalup na primjeru Salone i Tilurija*

Sanja Ivčević

- 15. – 18. ožujka 2018. – na I. skupu hrvatske ranokršćanske arheologije (HRRANA) u Zagrebu u organizaciji Arheološkog zavoda Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu sudjelovala s predavanjem *Hodočasnička ampula sv. Mene iz Makarske* (održano 16. ožujka).
- 10. svibnja 2018. – na Mediteranskom festivalu knjige u Splitu sudjelovala kao predstavljatelj knjige *Baza je znat: vodič za djecu kroz Arheološki muzej u Splitu*
- 9. – 12. listopada 2018. – sudjelovanje na godišnjem skupu Hrvatskog arheološkog društva i znanstvenom skupu *Arheologija požeške kotline i zapadne Slavonije*, Požega
- 27. – 29. studenoga 2018. – Zagreb, u sklopu projekta Hrvatske zaklade za znanost IP-2018-01-4934 *Razumijevanje rimskih granica: primjer istočnog Jadrana* (AdriaRom) sudjelovala na inicijalnom radnom sastanku voditelja i suradnika na projektu (aktivnost A1.1 u radnom planu projekta) te održala na Filozofskom fakultetu u Zagrebu i javno predavanje pod nazivom *Rimske fibule u doba principata – tipologija i kronologija na primjeru Tilurija i Salone*.

Jelena Jovanović

- 23. – 24. ožujka 2018. – sudjelovanje na II. međunarodnoj stručno-znanstvenoj konferenciji *Šola in muzeji* u Ljubljani s izlaganjem *Matematika + arheologija = Matematičari u muzeju* u koautorstvu s Željkom Zorić (PMF Split)
- 5. srpnja 2018. – Željka Zorić je predstavila zajedničku prezentaciju *Matematičari u muzeju* na 8. skupu nastavnika matematike Republike Hrvatske u Zagrebu
- 9 – 12. listopada 2018. – sudjelovanje na godišnjem skupu Hrvatskog arheološkog društva i znanstvenom skupu *Arheologija požeške kotline i zapadne Slavonije*, Požega
- 7. – 8. studenoga 2018. – sudjelovanje s dva izlaganja na 10. skupu muzejskih pedagoga s međunarodnim sudjelovanjem *Granice i vizije* u Makarskoj. Izlaganje *Interdisciplinarni projekt 'Matematičari u muzeju'* izrađen u koautorstvu s Željkom Zorić (PMF), dok je izlaganje *Baza je znat – prvi vodič za djecu kroz Arheološki muzej u Splitu* izrađen i prezentiran u koautorstvu s Milom Škarić, nezavisnom konzultanticom za muzejsku edukaciju
- 9. studenoga 2018. – na poziv dr. sc. Vedrana Barbarića, pročelnika Odsjeka za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta u Splitu, održala predavanje *Matematičari u muzeju* s Željkom Zorić (PMF Split) u prostorijama FFST, u okviru redovne nastave

kolegija *Osnove muzeologije i muzejske pedagogije* na diplomskom studiju povijesti umjetnosti.

Ema Višić-Ljubić

- 15. – 18. ožujka 2018. – na I. skupu hrvatske ranokršćanske arheologije (HRRANA) u Zagrebu u organizaciji Arheološkog zavoda Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu sudjelovala s predavanjem *Marusinac u svjetlu novih istraživanja* (održano 17. ožujka)“
- 21. i 22. ožujka 2018. – nazočila 4. Međunarodnom kongresu povijesnih gradova koji je održan u hotelu President u Solinu. Organizatori kongresa su TZ grada Solina i Grad Solin

Arsen Duplančić

- 24. svibnja 2018. – u Gradskoj knjižnici Marka Marulića bio jedan od predstavljača knjige Ljerke Šimunković *Problematika prevođenja povijesnih dokumenata na talijanskom jeziku*
- 18. listopada 2018. – u Zavodu za znanstveni i umjetnički rad HAZU u Splitu bio jedan od predstavljača knjige Ljerke Šimunković *Duždev nalog za upravljanje Splitom iz 1607. godine*, Split 2018.
- 12. studenoga 2018. – u Solinu bio jedan od predstavljača časopisa *Tusculum* br. 11, Solin 2018.

Hanja Anić

- 10. svibnja 2018. – na Mediteranskom festivalu knjige u Splitu sudjelovala kao predstavljač knjige *Baza je znat: vodič za djecu kroz Arheološki muzej u Splitu*
- 26. listopada 2018. – u Gradskoj knjižnici Marka Marulića prisustvovala 4. stručnom kolokviju Društva knjižničara u Splitu.

Ivanka Vukšić

- 21. i 22. ožujka 2018. – nazočila 4. Međunarodnom kongresu povijesnih gradova koji je održan u hotelu President u Solinu. Organizatori kongresa su TZ grada Solina i Grad Solin.

Slobodanka Antičić

- 19. – 21. rujna 2018. –sudjelovala na 5. Međunarodnoj konferenciji o znanstvenom izdavaštvu u kontekstu otvorene znanosti – PUBMET2018 u Zadru, u organizaciji

Sveučilišta u Zadru, Sveučilišta u Zagrebu i Instituta Ruđer Bošković, pod pokroviteljstvom Ministarstva znanosti i obrazovanja, OpenAIRE Advance, European Association of Science Editors EASE i SPRAC Europe.

Borko Vješnica, Duje Ordulj

- 10. – 11. svibnja 2018. – sudjelovali na 10. susretima Sekcije restauratora i preparatora Hrvatskog muzejskog društva održanim u Zagrebu s plakatom *Konzervacija i djelomična rekonstrukcija helenističko-rimske arhitekture antičke Isse*

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

Zrinka Buljević

- *Antički nalazi između Svilaje i Moseća*, in V. Kapitanović, ed., Župa Ogorje. Putovima života i vjere između Svilaje i Moseća, Split 2017, 189-197. (u tekstu nisu prihvaćene ispravke, poremećeni su brojevi kataloga i nisu priložene fotografije što sam korigirala u objavi na Academia.edu)
- *Anastassios Antonaras, Fire and Sand. Ancient Glass in the Princeton University Art Museum, Princeton University Art Museum Series, Distributed by Yale University Press. New Haven and London, 2012, Opuscula archaeologica 39/40, Zagreb 2018, 285-297*

Sanja Ivčević

- *Metalni nalazi s lokaliteta Banjače u Dugopolju*, Opuscula archaeologica 39/40, Zagreb 2018, str. 221-244.
- *Hodočasnička ampula sv. Mene iz Makarske*, I. skup hrvatske ranokršćanske arheologije (HRRANA) knjiga sažetaka, Zagreb 2018., str. 15-16.

Maja Bonačić Mandinić

- Maja Bonačić Mandinić: Novac od trećeg do prvog stoljeća pr. Kr. iz zbirke Marun Coins from the 3rd to 1st century BC in the Marun Collection, Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku, svezak 111, Split 2018, str. 67-98

Jagoda Mardešić

- Jagoda Mardešić, Ivan Matijević: Druga sezona arheoloških istraživanja u Episkopalnom centru u Saloni istočno od *Porta Caesarea* / The second season of

archaeological excavations in the Episcopal Centre in Salona east of the *Porta Caesarea*, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, svezak 111, Split 2018, str. 167-177

Boris Čargo

- Boris Čargo et alii, *Iz grada isplovi ovog. Issa maritima*, Split 2018.
- Prikaz kataloga izložbe: *Grad mrtvih nad poljem života*. Nekropola gradinskog naselja Kopila na otoku Korčuli. Autori: Dinko Radić, Igor Borzić, Anamarija Eterović Borzić, Davorka Radovčić, Zadar 2017, u *Lanterna 2* (2017/2018), Vela Luka 2018, str.187-193.
- *In memoriam Branku Pendđeru*, *Hrvatska zora* 79 (2018), Vis 2019.

Jelena Jovanović

- J. Jovanović, Ž. Zorić, *Matematika + arheologija = Matematičari u muzeju*, Šola in muzeji v evropskem letu kulturne dediščine (e-zbornik), Ljubljana 2018., str. 271-276.
- Ž. Zorić, J. Jovanović, *Kako su mjerili stari Hvarani?*, *Acta mathematica spalatensia* 1, Split 2018., str. 1-7.
- J. Jovanović, *Treći okrugli stol u okviru bilateralnog hrvatsko-srpskogistraživačkog projekta 'Spomenici VII. legije u Dalmaciji i Meziji'*, *Obavijesti HAD-a* God. XLIX., 2017., str. 32-34.

Ema Višić–Ljubić

- *Aurum Salonitanum – Rimske naušnice iz Arheološkog muzeja u Splitu*, katalog izložbe, Split 2018.
- *Aurum Salonitanum – Rimske naušnice iz Arheološkog muzeja u Splitu*, kalendar, Split 2018.
- *Salona, Colonia Martia Ivliia Valeria – vodič po arheološkim lokalitetima*, (3. izdanje), Solin, 2018.
- *Salona, Colonia Martia Ivliia Valeria – a guide to archaeological localities*, (3. izdanje), Solin, 2018.
- *Salona, Colonia Martia Ivliia Valeria – führer für archäologischen stäten*, (2. izdanje), Solin, 2018.
- *Salona*, deplijan (reprint na hrvatskom i engleskom jeziku)
- *Salona*, Audio Guide na 5 jezika, 2018.

- *Marusinac u svjetlu novih istraživanja*, I. skup hrvatske ranokršćanske arheologije (HRRANA) knjiga sažetaka, Zagreb 2018, str. 36

Arsen Duplančić

- Trogir i njegova baština tijekom ratnih godina 1941. – 1943. na temelju spisa Arheološkoga muzeja u Splitu.
Vartal, Trogir 2017, god. 15, br. 1-2/2014.-1-2/2015, str. 209-240 s [9] sl.
- Marjanske crkve i kartografija do početka 20 stoljeća. Crkvena baština Marjana. Katalog izložbe. Split, <Javna ustanova za upravljanje Park-šumom Marjan [i dr.]>, 2018. str. 9-22 sa 17 sl. + [1] sl. na str. 59.
- Od slova na papiru do slova na kamenu. Helena regina i Solin godine 1898. Katalog izložbe u povodu 120 godina od otkrića crkve i nadgrobnog natpisa hrvatske kraljice Jelene. Solin, <Arheološki muzej u Splitu i Muzej hrvatskih arheoloških spomenika – Split> 2018. str. 15-57 sa sl. + [2] sl. na str. 10 i 14.
- Bibliografija za 2016. godinu. – Bibliography for 2016. Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku, Split 2017, 110-2, str. 677-700. Knjige, članci i recenzije o arheologiji, povijesti i povijesti umjetnosti Dalmacije do 12. stoljeća za god. 2016.
- Bibliografija za 2017. godinu. – Bibliography for 2017. Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku, Split 2018, 111, str. 383-413.
- Crteži i grafike. Otkrivanje Marjana. [Katalog izložbe.] Split, Javna ustanova za upravljanje Park-šumom Marjan [i] Muzej hrvatskih arheoloških spomenika, 2018. str. [2-4] s [8] sl. Preklopnica.
- Katalog izloženih spomenika. Crkvena baština Marjana. Katalog izložbe. Split, <Javna ustanova za upravljanje Park-šumom Marjan [i dr.]>, 2018. str. 55-57 s [12] sl. Koautor: Ante Jurčević.
- Petar Zečević, Detalj Buvininih vratnica (1846.). – Petar Zečević, A detail of Buvina's door (1846). Drvene romaničke vratnice splitske katedrale: istraživanje, restauriranje i zaštita. – Wooden romanesque doors of the Split cathedral: research, conservation and protection. [Usporedno hrvatski i engleski tekst.] <Split, Hrvatski restauratorski zavod, 2018.> str. 54-55 s [1] sl.
- Riječ uz izložbu *Crkvena baština Marjana*. [Translation:] About the exhibition *Sacral heritage of Marjan hill*. Crkvena baština Marjana. Katalog izložbe. Split, <Javna ustanova za upravljanje Park-šumom Marjan [i dr.]>, 2018. str. 7-8. Engleski tekst na str. 58.

Borko Vješnica

- U katalogu izložbe 10. susreti Sekcije restauratora i preparatora Hrvatskog muzejskog društva: IN MEMORIAM Branko Pender 1948. – 2018., Hrvatsko muzejsko društvo, 2018, str. 81.

Ika Prpa Stojanac

- U katalogu izložbe 10. susreti Sekcije restauratora i preparatora Hrvatskog muzejskog društva:
 - *Brodsko keramičko posuđe*, Zagreb, 2018, str. 9-10.
 - *In memoriam Branko Pender*, Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku, svezak 111, Split 2018, str. 415-418.

6.8. Stručno usavršavanje

Damir Kliškić

- 22. siječnja 2018. u Solinu sudjelovao na radionici *Strategija razvoja turizma grada Solina 2018.-2025.* u organizaciji Instituta za turizam
- 14. ožujka 2018. u Splitu sudjelovao na stručnom seminaru *Zaštita osobnih podataka i obveze javnog i privatnog sektora u provedbi opće EU uredbe o zaštiti podataka (GDPR)*
- 10. svibnja 2018. na Mediteranskom festivalu knjige sudjelovao na predavljanju knjige *Baza je znat: vodič za djecu kroz Arheološki muzej u Splitu*
- 21. svibnja 2018. u Splitu sudjelovao na radionici o javnoj nabavi u organizaciji Središnjeg ureda za javnu nabavu
- 18. rujna 2018. u Splitu sudjelovao na stručnom seminaru *Uloga službenika za zaštitu podataka prema općoj uredbi o zaštiti podataka (GDPR) i implementacija GDPR-a*

Ema Višić-Ljubić

- 22. siječnja 2018. – u Solinu sudjelovala na radionici *Strategija razvoja turizma grada Solina 2018.-2025.* u organizaciji Instituta za turizam
- 12. prosinca 2018. – nazočnost otvaranju Centra za epigrafička, paleografska i povijesno-teološka istraživanja *Don Frane Bulić* na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu i slušanje predavanja prof. Michaela Ursinusa, *Terra nullius između otomanskog Klisa i venecijanskog Splita.*

Ika Prpa Stojanac

- 10. – 11. svibnja 2018. – sudjelovala na 10. susretima Sekcije restauratora i preparatora Hrvatskog muzejskog društva održanim u Arheološkom muzeju u Zagrebu s tekstom i fotografijom za katalog izložbe i poster *Brodsko keramičko posuđe*

Hanja Anić

- 26. rujna 2018. – u Gradskoj knjižnici Marka Marulića prisustvovala tribini *Knjižničar i po!*

Jelena Jovanović

- 30. kolovoza 2018. – dodijeljeno zvanje višeg kustosa na temelju Rješenja ministrice kulture, a na prijedlog Hrvatskog muzejskog vijeća, te izvješća Stručnog povjerenstva za ocjenjivanje stručnih i znanstvenih radova u muzejskoj struci.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Damir Kliškić

- stručni mentorski rad s polaznicom stručnog osposobljavanja M. Kalebota na zadacima unutar Pretpovijesne zbirke.

Sanja Ivčević

- član Stručnog povjerenstva za ocjenu teme na poslijediplomskom doktorskom studiju Arheologije, Odsjek za arheologiju, Filozofski fakultet u Zagrebu.

Ema Višić-Ljubić

- stručna pomoć studentici Odsjeka za Povijest umjetnosti na Filozofskom fakultetu u Splitu za potrebe izrade diplomskog rada o antičkim spolijama na Tusculumu
- stručna pomoć studentu Umjetničke akademije Sveučilišta u Splitu za potrebe rada o restauratorskim radovima Krescencijina sarkofaga.

Ivanka Vukšić

- stručni mentorski rad s polaznicama stručnog osposobljavanja V. Kraljević i F. Sršen na poslovima restauratora.

Borko Vješnica

- stručni mentorski rad s polaznicom stručnog osposobljavanja A. Mihotović na poslovima restauratora
- mentor za izradu stručnih pismenih radova za polaganje stručnog ispita za muzejsko zvanje restaurator temeljem imenovanja Povjerenstva za polaganje stručnih ispita za dvoje kandidata.

Hanja Anić

- stručni mentorski rad s polaznicom stručnog osposobljavanja A. Bokan na poslovima diplomiranog knjižničara.

6.10. Urednički poslovi

Damir Kliškić

- glavni urednik Vjesnika za arheologiju i historiju dalmatinsku (VAHD 111, Split 2018)

Ema Višić Ljubić

- urednički rad na 111. broju Vjesnika za arheologiju i historiju dalmatinsku (VAHD 111, Split 2018)

Slobodanka Antičić

- urednički rad na 111. broju Vjesnika za arheologiju i historiju dalmatinsku (VAHD 111, Split 2018)

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

Damir Kliškić

- član Književnog kruga, Split
- član Turističkog vijeća Turističke zajednice Grada Solina

Zrinka Buljević

- član Association Internationale pour l' Histoire du Verre (AIHV)
- član Hrvatskog arheološkog društva
- član Književnog kruga, Split
- član Fotokluba Split

Sanja Ivčević

- član Nakladničkog vijeća Hrvatskog arheološkog društva

Maja Bonačić Mandinić

- član Književnog kruga, Split
- član Hrvatskog arheološkog društva

Jelena Jovanović

- član Hrvatskog arheološkog društva

Jagoda Mardešić

- član Hrvatskog arheološkog društva

Ema Višić Ljubić

- član Turističkog vijeća Turističke zajednice Grada Solina
- član Hrvatskog arheološkog društva
- član sekcije Zajednice kulturnog turizma pri Županijskoj komori Split

Boris Čargo

- Predsjednik Komisije za imenovanje imena ulica, trgova i podizanje spomenika u gradu Visu za razdoblje 2017.-2020.
- član Savjetodavnog vijeća udruge *Geopark-Viški arhipelag*
- član stručne skupine za izradu kulturno-povijesne zbirke Anđela Miklića
- član Hrvatskog arheološkog društva

Arsen Duplančić

- član Društva prijatelja kulturne baštine, Split
- član Društva knjižničara, Split
- član Književnog kruga, Split, te Upravnog odbora Književnog kruga
- član Hrvatskog kartografskog društva, Zagreb
- član Ateneo veneto, Venecija
- član znanstvenog odbora (Comitato scientifico) časopisa *Atti e memorie della Società dalmata di storia patria*, Rim
- član uredništva časopisa *Tusculum*, Solin

Hanja Anić

- članica Društva knjižničara, Split

- članica Glavnog odbora Društva knjižničara u Splitu
- članica Komisije za muzejske i galerijske knjižnice pri Hrvatskom knjižničarskom društvu.

6.12. Informatički poslovi Muzeja

2018. godinu je obilježio rad na izdavanju muzejske publikacije – VAHD, svezak 111. Nabavljena su nova računala i oprema, vršeni su popravci i pružane razne usluge korisnicima.

Oprema:

Mreža i telefonija

- U postupku javne nabave usluga na razini Ministarstva kulture, Iskon d.o.o je postao davatelj svih telekomunikacijskih usluga za Arheološki muzej u Splitu pa su sve postojeće usluge drugih operatera (T-com) zamijenjene uslugama Iskona, a uvedeni su i neke dodatne. U Solinu je instalirana nova telefonska centrala i na njoj je postavljeno 10 lokalnih linija i 10 direktnih vanjskih linija. (2 BRA kanala) U sklopu radova na novoj radionici, mrežne instalacije unutar ovog objekta povezane su podzemnim kanalom sa postojećom infrastrukturom u staroj radionici. Promijenjen je neispravan AP u knjižnici.. Ponovno su zamijenjene komponente WiFi bridgea između radionice i muzeja (routeri i antene). Povećana je brzina tog linka sa 50 Mbit/s na 1 Gbit/s nominalno. Također je obnovljena registracija domene armus.hr na CARNET-u.

Nabavke i popravci

- U sklopu programa informatizacije nabavljen je novi tračni uređaj LTO6 za izradu sigurnosnih preslika visokog kapaciteta (2,5TB) sa pripadajućim kontrolerom (upotrebljivo tek u planiranoj novoj konfiguraciji servera)
- Također su povučena sa Visa i iz Solina dva upotrebljiva računala čija je namjena na lokacijama postala izlišna. Nabavljen je još jedan tablet potreban za autorizaciju plaćanja e-bankarstvom jer je mogućnost elektroničkog plaćanja bilo potrebno aktivirati i kod Dragane Radačić (do sada samo pregled).
- Zamijenjeno je i jedno neispravno računalo kod korisnice Maje Bonačić Mandinić. Također je napravljeno nekoliko popravaka printera od strane tvrtke Tehničar servis.

Programi i OS

- Nekoliko puta vršene su popravke baza podataka na aplikacijama za knjigovodstvo, evidenciju radnog vremena, inventarizaciju i održavanje muzejskih web stranica u koordinaciji s tvrtkama koje iste održavaju.. U sustav Active Directory na serveru dodano je nekoliko novih korisnika (pripravnik) s instalacijom početnog sustava na računalima koje su preuzeli od njihovih prethodnika ili bivših djelatnika muzeja.

6.13. Ostalo

EU projekt *Integrirani program Salona*

- Arheološki muzej u Splitu je u suradnji s partnerima Gradom Solinom i Splitsko-dalmatinskom županijom nastavio rad na realizaciji EU projekta *Integrirani program Salona*.
- *Ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz Fondova u financijskom razdoblju 2014.-2020. KK.06.1.1.01.0028 Integrirani program Salona* utvrđen je rok trajanja projekta od 24 mjeseca odnosno do 10. prosinca 2018. godine.
- Obzirom na opsežnost projekta, te brojnost i složenost postupaka javne nabave, na zahtjev Arheološkog muzeja u Splitu, nositelja projekta, produžen je rok za realizaciju projekta do 10. travnja 2019. godine sukladno sklopljenom *Dodatak broj 1 Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava KK.06.1.1.01.0028 Integrirani program Salona* od 31. listopada 2018. godine.
- Sukladno Planu nabave za realizaciju projekta *Integrirani program Salona*, a temeljem Zakona o javnoj nabavi i uputama Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije kojim je definiran plan nabave za vrijeme trajanja projekta, provedeni su sljedeći postupci nabave:
 - Arheološki muzej u Splitu:
 1. Postupak jednostavne nabave za izradu dokumentacije za javnu nabavu na kojem je izabrana ponuda Krutak d.o.o. iz Bistre u iznosu od 81.250,00 kuna.
 2. Postupak nabave za uslugu izradu geodetskih snimaka arheoloških lokaliteta Salone temeljem kojeg je izabrana ponuda Kvadratni metar d.o.o. iz Splita u iznosu od 116.625,00 kuna.
 3. Postupak nabave za izradu projektno-tehničke dokumentacije arheoloških lokaliteta i muzeološko-muzeografskog rješenja – *Integrirani program Salona*, po grupama u ukupnom iznosu od 1.810.450,00 kuna:

- Grupa 1: Arhitektonske snimke: Zajednica ponuditelja: Kaducej d.o.o. Split, Geofocus d.o.o. Zagreb, Arhikon d.o.o. Zagreb, ugovorena cijena od 460.000,00 kuna.
 - Grupa 2: Konzervatorska studija: Ured ovlaštene arhitektice Josipe Ružić, Solin, ugovorena cijena od 262.500,00 kuna.
 - Grupa 3: Projekt arheološke prezentacije: Zajednica ponuditelja: Kaducej d.o.o. Split, Prostori i sekvence d.o.o. Zagreb, Murva d.o.o. Zagreb, Arhikon d.o.o. Zagreb, Studio XXL d.o.o. Zagreb, ugovorena cijena od 533.750,00 kuna.
 - Grupa 4: Integrirani sustav interpretacije Salone: Zajednica ponuditelja: Kaducej d.o.o. Split, Prostori i sekvence d.o.o. Zagreb, Murva d.o.o. Zagreb, ugovorena cijena od 554.200,00 kuna.
4. Postupak nabave za izradu arhitektonskog projekta unutarnjeg uređenja Tusculuma i pokaznih radionica temeljem kojeg je izabrana ponuda Prostori i sekvence d.o.o. iz Zagreba u iznosu od 137.500,00 kuna
 5. Postupak nabave za izradu Izvedbenog arhitektonskog projekta uređenja Info punkta arheološkog parka Salona u sklopu Arheološkog muzeja u Splitu temeljem kojeg je izabrana ponuda Kugla projekt d.o.o. iz Splita u iznosu od 20.000,00 kuna.
 6. Postupak nabave usluge izrade Studije izvodljivosti integriranog programa Salona temeljem kojeg je izabrana ponuda LumeNNice d.o.o. iz Zagreba u iznosu od 88.000,00 kuna.
- U sklopu priprema za arhitektonsko snimanje Salone Jagoda Mardešić vodila je od 2. siječnja do 15. veljače grupu studenata angažiranih na čišćenju teatra (gledalište, scena, sjeverni koridor gledališta, popločenje sjeverno od teatra, portici uz hram pred teatrom), foruma (kanal foruma, torkular na forumu, cardo, Episkopalni centar (Petrova ulica, basilica urbana s pomoćnim prostorijama, ulica koja od Porta Suburbia vodi prema istoku, episkopij).

Grad Solin:

1. Postupak jednostavne nabave za geodetsko-katastarske i arhitektonske usluge za dokumentiranje puteva na arheološkom lokalitetu Salona temeljem kojeg je izabrana Zajednica ponuditelja: Geographica d.o.o. iz Splita i Core d.o.o. iz Dubrovnika, ugovorna cijena usluge od 123.750,00 kuna.

2. Otvoreni postupak javne nabave male vrijednosti za izradu Strateškog plana brendiranja integriranog programa Salona temeljem kojeg je izabrana Lana Gruić, slobodna umjetnica iz Splita, ugovorena cijena usluge od 180.000,00 kuna.
 3. Postupak javne nabave za izradu projektno-tehničke dokumentacije:
 - Grupa 1. Glavni projekt uspostave osnovnog sustava komunikacije – Put Starina sa zidinama Salone, uspostavu zapadnog i istočnog ulaza u Salonu, izabrana ponuda Studio XXL d.o.o. Zagreb u ukupnom iznosu od 500.000,00 kuna
 - Grupa 2. Projekt instalacija i rasvjete uspostave osnovnog sustava komunikacije – Put Starina sa zidinama Salone, uspostavu zapadnog i istočnog ulaza u Salonu, izabrana ponuda Elis projekt d.o.o. u ukupnom iznosu od 83.750,00 kuna.
- Splitsko-dalmatinska županija:
 1. Otvoreni postupak javne nabave za izradu Studije razvoja modela destinacijskog menadžmenta Integriranog programa Salona temeljem kojeg je izabrana Zajednica ponuditelja: BBDO d.o.o. iz Zagreb i Obrt Proidea iz Zagreba, ugovorena cijena usluge od 286.125,00 kuna.
 - Tijekom godine održano je šest sastanaka nositelja projekta Arheološkog muzeja u Splitu s partnerima Splitsko-dalmatinskom županijom i Gradom Solinom na temu aktivnosti i realizacija EU projekta *Integrirani program Salona*: 6. 3., 29. 6., 18. 7., 12. 10., 26. 11. i 19. 12. Na sastancima su sudjelovali predstavnici Grada Solina: Dalibor Ninčević, gradonačelnik, Ivica Rakušić, zamjenik gradonačelnika, Marijana Žižić, voditeljica Odsjeka za prostorno plansku dokumentaciju i Augusta Makovec, Upravni odjel za komunalne djelatnosti, gospodarstvo i upravljanje prostorom i europske fondove, Splitsko-dalmatinske županije: Stipe Čogelja, pročelnik, Marija Mladineo Nikolić i Tina Martinić, Upravni odjel za turizam i pomorstvo, Konzervatorskog odjela u Splitu: dr. sc. Radoslav Bužančić, pročelnik, Saša Denegri i Silva Kukoč, te Arheološkog muzeja u Splitu: mr. sc. Damir Kliškić, Jagoda Mardešić, Ema Višić Ljubić i Ivanka Vukšić.
- Za potrebe izrade projektno-tehničke dokumentacije i muzeološko-muzeografskog rješenja *Integriranog programa Salona*, a na zahtjev Goranke Horjan, muzejske savjetnice koja temeljem ugovora radi na razradi projekta, održani su sastanci: 22. 8. u Tusculumu i 26. 11. u Muzeju, kojima su nazočili D. Kliškić, J. Mardešić, Z. Buljević, S. Ivčević, M. Bonačić Mandinić, E. Višić-Ljubić i R. Lipovac, te radionice s prezentacijom: 7. 9. održane su dvije radionice, jedna u područnoj zgradi Tusculum,

a druga u Domu kulture „Zvonimir“ u Solinu, te 25. 10. prezentacija muzeološko-muzeografskog rješenja u Domu kulture „Zvonimir“ u Solinu za zemljišne posjednike na prostoru Salone, odnosno arheološke zone A.

- Arheološki muzej dostavljao je zahtjeve za nadoknadom sredstava Središnjoj agenciji za ugovaranje programa i projekata Europske unije u redovitim rokovima i na propisanim obrascima, te je ukupno dostavljeno 8 ZNS-a.

Matična djelatnost

- Ema Višić-Ljubić, koordinator za poslove matičnosti u Arheološkom muzeju u Splitu, sudjelovala je na sastancima Vijeća za matičnu djelatnost održanim 5. lipnja i 14. rujna u Muzejskom dokumentacijskom centru u Zagrebu.

7. ZNANSTVENI RAD

7.1. Tema i nositelj projekta

Damir Kliškić

- voditelj projekta *KK.06.1.1.01.0028 Integrirani program Salona*, Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz Fondova u financijskom razdoblju 2014. – 2020.

Jagoda Mardešić

- suradnica na projektu *KK.06.1.1.01.0028 Integrirani program Salona*, Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz Fondova u financijskom razdoblju 2014. – 2020.

Ema Višić-Ljubić

- suradnica na projektu *KK.06.1.1.01.0028 Integrirani program Salona*, Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz Fondova u financijskom razdoblju 2014. – 2020
- suradnica na EU projektu *RER&DWR II – Dunavske kulturne rute/Rute rimskih careva i Dunavske vinske rute II.*

Ivanka Vukšić

- suradnica na projektu *KK.06.1.1.01.0028 Integrirani program Salona*, Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz Fondova u financijskom razdoblju 2014. – 2020.

Zrinka Buljević

- suradnica na projektu *Between the Danube and the Mediterranean. Exploring the role of Roman military in the mobility of people and goods in Croatia during the Roman Era* (Croatian Science Foundation, project no. 6505), 2014. – 2018.
- suradnica na projektu *Pojmovnik antičke arheologije – stručna terminologija iz arheologije antičkoga razdoblja – POANTA*, Izgradnja hrvatskoga strukovnog nazivlja (Croatian Science Foundation), odobrenom od Hrvatske zaklade za znanost, 2016. – 2018
- suradnica na projektu *Understanding Roman borders: the case of the Eastern Adriatic* (AdriaRom), *Razumijevanje rimskih granica: primjer istočnog Jadrana* (AdriaRom), Hrvatske zaklade za znanost IP-2018-01-4934.

Sanja Ivčević

- suradnica na projektu *Between the Danube and the Mediterranean. Exploring the role of Roman military in the mobility of people and goods in Croatia during the Roman Era* (Croatian Science Foundation, project no. 6505), 2014. – 2018.
- suradnica na projektu *Pojmovnik antičke arheologije – stručna terminologija iz arheologije antičkoga razdoblja – POANTA*, Izgradnja hrvatskoga strukovnog nazivlja (Croatian Science Foundation), odobrenom od Hrvatske zaklade za znanost, 2016. – 2018.
- suradnica na projektu *Understanding Roman borders: the case of the Eastern Adriatic* (AdriaRom), Hrvatske zaklade za znanost – Istraživački projekti.

Arsen Duplančić

- konzultant na projektu *Glazbeni izvori Dalmacije u kontekstu srednjoeuropske i mediteranske glazbene kulture od 18. do 20. stoljeća* (GIDAL).

7.3. Znanstveno usavršavanje

Jelena Jovanović

- 8. svibnja je održana javna obrana teme doktorske disertacije s predloženim naslovom *Issa u naručju Tanata na primjeru antičke isejske nekropole Martvilo u svjetlu arheoloških istraživanja od 1976. do 1985. godine* na Filozofskom fakultetu u Zagrebu pred stručnim povjerenstvom u sastavu: prof. dr. sc. Mirjana Sanader, doc. dr. sc. Igor Borzić, doc. dr. sc. Domagoj Tončinić.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

1. 26. siječnja u Muzeju hrvatskih arheoloških spomenika otvorena je izložba *Otkrivanje Marjana* koje je Muzej suorganizator. Arsen Duplančić je jedan od autora izložbe. Izložba je trajala do 26. veljače.
2. 5. travnja u Pomorskom muzeju *Sergej Mašera* u Piranu otvorena je izložba *Ljudi od željeza na brodovima od drva* autora Borisa Čarga. Izložba je trajala do 24. svibnja.
3. 18. svibnja u Arheološkom muzeju Naronu u Vidu otvorena je izložba *Viganj – antički brodolom* autora Maria Radaljca. Izložba je trajala do 18. lipnja.
4. 26. srpnja u Muzeju je otvorena izložba *Aurum Salonitanum – Rimske naušnice iz Arheološkog muzeja u Splitu* autorice Eme Višić-Ljubić. Autori likovnog postava su Ika Prpa-Stojanac i Igor Čaljkušić. Autor fotografija je Tonči Sesar. Izložbu su pratili informativni panoi i katalog izložbe, a trajala je do 12. listopada.
5. 27. rujna u Staroj gradskoj vijećnici u Splitu otvorena je izložba *Crkvena baština Marjana*. Muzej je suorganizator izložbe zajedno s Muzejom hrvatskih arheoloških spomenika, Muzejom grada Splita i Javnom ustanovom Park šuma Marjan. Urednik kataloga i koordinator izložbe je Arsen Duplančić. Izložba je trajala do 10. listopada.
6. 11. listopada u Galeriji „Zvonimir“ u Solinu otvorena je izložba *Helena Regina i Solin godine 1898*. Muzej je suorganizator izložbe zajedno s Odsjekom za povijest Filozofskog fakulteta u Splitu, Odsjekom za povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Društvom prijatelja solinske baštine, Muzejom hrvatskih arheoloških spomenika i Javnom ustanovom u kulturi „Zvonimir“. Urednici kataloga i koordinatori izložbe su Arsen Duplančić, Mario Matijević i Marko Trogrlić. Izložba je trajala do 30. listopada,
7. 26. studenoga u Hrvatskom pomorskom muzeju u Splitu otvorena je izložba *Iz grada isplovi ovog – Issa maritima* autora mr. sc. Borisa Čarga. Izložbu su pratili

informativni panoi i katalog izložbe. Autor fotografija je Vicko Vidan. Izložba je bila otvorena do 18. siječnja 2019. godine.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku:

- tiskan je muzejski godišnjak *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, svezak 111/2018, a na Portalu znanstvenih časopisa HRČAK objavljen je svezak 110/2017

Katalozi izložbi:

- katalog izložbe *Aurum Salonitanum – Rimske naušnice iz Arheološkog muzeja u Splitu* autorice Eme Višić-Ljubić
- katalog izložbe *Iz grada isplovi ovog – Issa maritima*, autora mr. sc. Borisa Čarga
- katalog izložbe *Crkvena baština Marjana* – nakladnici kataloga: Javna ustanova za upravljanje Park šumom Marjan, Muzej grada Splita, Muzej hrvatskih arheoloških spomenika i Arheološki muzej u Split
- katalog izložbe *Helena Regina i Solin godine 1898.* – nakladnici kataloga: Arheološki muzej u Splitu i Muzej hrvatskih arheoloških spomenika

Vodiči:

- *Salona, Colonia Martia Ivlia Valeria – vodič po arheološkim lokalitetima*, (3. izdanje), Solin, 2018.
- *Salona, Colonia Martia Ivlia Valeria – a guide to archaeological localities*, (3. izdanje), Solin, 2018.
- *Salona, Colonia Martia Ivlia Valeria – Führer für archäologischen Stätten*, (2. izdanje), Solin, 2018.

Deplijani:

- tiskan je reprint deplijana *Salona* na hrvatskom i engleskom jeziku

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

- D. Kliškić: 26. siječnja vođenje posjetitelja tijekom manifestacije Noć muzeja 2018, 5. svibnja vođenje učenika Umjetničke škole Luka Sorkočević iz Dubrovnika, 2. kolovoza vođenje bogoslova s 4. godine Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Splitu, 8. prosinca vođenje učenika Gimnazije Metković
- Z. Buljević: 26. siječnja vođenje posjetitelja tijekom manifestacije Noć muzeja 2018, 21. kolovoza vođenje Joanna Bird, 2. listopada vođenje učenika V. gimnazije Vladimir Nazor, 16. studenoga vođenje učenika Srednje škole Wallner iz Splita, 19. studenoga vođenje turističkih vodiča Visoke škole Aspira
- S. Ivčević: 26. siječnja vođenje posjetitelja tijekom manifestacije Noć muzeja 2018, 13. travnja, 13. rujna vođenje učenika iz Rijeke, 22. listopada vođenje grupe arheologa iz Švedske, 8. prosinca vođenje učenika Gimnazije Metković
- A. Piteša: 26. siječnja vođenje posjetitelja tijekom Noći muzeja 2018, 4. svibnja vođenje učenika O.Š. Split 3, 10. listopada vođenje grupe studenata iz Švicarske
- J. Jovanović: 26. siječnja vođenje posjetitelja tijekom Noći muzeja 2018, 3. listopada vođenje učenika V. gimnazije Vladimir Nazor, 15. listopada vođenje grupe studenata iz Francuske
- J. Mardešić: 16 vođenja grupa po arheološkom lokalitetu i priručnoj zbirci *Salona*
- E. Višić-Ljubić: vođenje 15 organiziranih grupa posjetitelja: djeca iz DV Pinocchio u Muću (1. veljače); profesor iz Austrije, na engleskom jeziku (veljača); studenti i profesori s Instituta za kršćansku arheologiju iz Rima (Pontifical Institute of Christian Archaeology), na engleskom jeziku (13. travnja); učenici 4. razreda OŠ Marjan (16. travnja); Turistički vodiči (2. svibnja); učenici od 5. do 8. razreda OŠ Tučepi (18. svibnja); grupa redovnica s otoka Brača (11. lipnja), grupa umirovljenika iz Slovenije (13. lipnja); L. Vitas Gruić (27. i 30. srpnja); učenici 8. razreda OŠ Glina (12. rujna); učenici 4. razreda OŠ Mertojak (4. i 5. listopada); vođenje po lapidariju i muzejskom postavu gđe. G. Horjan i R. Lipovac za potrebe izade muzeološko – muzeografskog koncepta (12. listopada); Sudionici Festivala turizma u organizaciji TZ grada Solina, na engleskom jeziku (8. studenoga).
- B. Čargo: vođenja posjetitelja po Arheološkoj zbirci *Issa* i lokalitetima otoka Visa: 26. 1. vođenje posjetitelja tijekom *Noći muzeja 2018*, arheologa Emila Podruga iz

Muzeja grada Šibenika, kolega studenata sudionika istraživanja rimskih termi, djelatnika Županijske turističke zajednice, učenika dviju gimnazija, novinara HRT-a, kolega s Instituta za povijest i Filozofskog fakulteta u Zagrebu, članova društva Juraj Dalmatinac za zaštitu šibenske baštine, dr. sc. Roberta Kuhara akademskog slikara, književnika Roberta Perišić, studenata zagrebačkog i zadarskog sveučilišta, djece šestog razreda Osnovne škole Vis, dviju grupa djece iz viškog dječjeg vrtića.

- I. Vukšić: 17. travnja vođenje djece iz dječjeg vrtića Margaritela iz Splita, 26. travnja vođenje djece 3. razreda OŠ Kraljica Jelene iz Solina, 28. travnja vođenje sudionika 15. Međunarodne konferencije studija konzervacije–restauracije, 18. i 22. svibnja vođenje djece OŠ Ivan Lovrić iz Sinja, 27. lipnja vođenje djece osnovnih škola, 17. rujna stručno vođenje dr. sc. Dariu Sokhan iz Glasgowa, 27. rujna vođenje učenika i djelatnika Srednje škole Kaštela i talijanskog grada Altamura.

11.3. Radionice i igraonice

Muzejsko – edukativne radionice

- Projekt *Matematičari u muzeju*

Tijekom 2018. godine održana je ukupno 21 muzejsko-edukativna radionica u sklopu interdisciplinarnog projekta *Matematičari u muzeju* na kojima je sudjelovalo 442 sudionika (392 učenika i 50 pratitelja) iz 11 osnovnih škola iz Splitsko-dalmatinske županije (OŠ Kman-Kocunar, OŠ Spinut; OŠ Gripe; OŠ Pujanki; OŠ Kamen-Šine; OŠ Skalice; OŠ Bol; OŠ Kraljice Jelene – Kućine; OŠ Majstora Radovana, Trogir; OŠ Vladimir Nazor, Postira; OŠ 1. listopada 1942. – Čišla), 1 škola iz Šibensko-kninske županije (OŠ Brodarica, Šibenik), 1 škola iz Koprivničko-križevačke županije (OŠ Stjepana Radića – Koprivnica) te dvije grupe iz Bosne i Hercegovine, točnije iz Udruge matematičara ŽZH dr. Vlado Cigić – Široki Brijeg.

Održano je ukupno 10 radionica *Kako su mjerili stari Hvarani* za učenike 4. razreda, 8 radionica *Istražimo Pitagorine figurativne brojeve* za učenike 5. razreda, 2 radionice *Geometrija u lapidariju Arheološkog muzeja u Splitu* za učenike 6. razreda te 1 radionica *Koliko su visoki orlovi u muzeju* za učenike 7. razreda.

U listopadu je dotiskano 400 primjeraka knjižice *Matematičari u muzeju*.

Od studenog 2018. Godine dogovoreno je sudjelovanje studenata Odsjeka povijesti umjetnosti Filozofskog fakulteta u Splitu u projektu *Matematičari u muzeju* u sklopu odrađivanja studentske prakse i obaveza. Na radionicama održanim 14. i 22.

studentoga u sklopu studentske prakse sudjelovalo je ukupno 8 studentica Odsjeka povijesti umjetnosti Filozofskog fakulteta u Splitu.

U sklopu projekta *Matematičari u muzeju* Jelena Jovanović je održala radionice:

1. 11. travnja (dvije radionice) *Kako su mjerili stari Hvarani?* OŠ *Kman-Kocunar*, 41 učenik, IV. razred
2. 12. travnja *Kako su mjerili stari Hvarani?* – OŠ *Kman-Kocunar*, 22 učenika, IV. razred
3. 13. travnja *Kako su mjerili stari Hvarani?* – OŠ *Kraljica Jelena*, 7 učenika, IV. razred
4. 25. travnja (dvije radionice) *Kako su mjerili stari Hvarani?* – OŠ *Spinut*, 37 učenika, IV. razred
5. 26. travnja *Istražimo Pitagorine figurativne brojeve* – OŠ *Gripe*, 18 učenika, V. razred
6. 27. travnja *Istražimo Pitagorine figurativne brojeve* OŠ *Široki brijeg*, 23 učenika, VI. i VII. razred
7. 27. travnja *Koliko su visoki orlovi u Muzeju?* – OŠ *Široki brijeg*, 19 učenika, VII, VIII. i IX. razred
8. 2. svibnja *Istražimo Pitagorine figurativne brojeve* – OŠ *Pujanke*, 19 učenika, V. razred
9. 3. svibnja *Istražimo Pitagorine figurativne brojeve* – OŠ *Stjepan Radić Koprivnica*, 21 učenik, IV. razred
10. 4. svibnja *Kako su mjerili stari Hvarani?* – OŠ *Spinut*, 18 učenika, IV. razred
11. 18. listopada *Tajne skrivene u amforama* – OŠ *Pujanke*, 21 učenik, VIII. razred
12. 19. listopada *Istražimo Pitagorine figurativne brojeve* – OŠ *Pujanke*, 18 učenika, V. razred
13. 24. listopada *Istražimo Pitagorine figurativne brojeve* – OŠ *Pujanke*, 16 učenika, V. razred
14. 25. listopada *Kako su mjerili stari Hvarani?* – OŠ *Skalice*, 19 učenika, IV. razred
15. 26. listopada *Kako su mjerili stari Hvarani?* – OŠ *Skalice*, 18 učenika, IV. razred
16. 31. listopada (dvije radionice) *Geometrija u lapidariju AMS-a* – OŠ *Brodarica Šibenik*, 35 učenika, VI. razred
17. 14. studenoga *Istražimo Pitagorine figurativne brojeve* – OŠ *Bol*, 22 učenika, V. razred

18. 22. studenoga *Istražimo Pitagorine figurativne brojeve* – OŠ *Vladimir Nazor* Postira, 15 učenika, V. razred.

Radionice

- 1. veljače u okviru manifestacije *Winter fest* održana je istočnom dijelu Tusculuma arheološka radionica za djecu iz DV Pinocchio iz Muća. Radionice su održale E. Višić-Ljubić i I. Vukšić.
- 16. travnja u Saloni su održane 4 arheološke radionice za učenike 4. razreda OŠ Marjan. Radionice su realizirale E. Višić-Ljubić i I. Vukšić.
- 24. rujna u Saloni je održana radionica koju su vodili nastavnici, a sudjelovali su učenici OŠ *Kraljica Jelena* područne škole Kučine u okviru međunarodnog projekta Erasmus. Na radionici su sudjelovale E. Višić-Ljubić i I. Vukšić. Date su izjave za TV Jadran, Solinsku kroniku i Slobodnu Dalmaciju. Objavljeno pod naslovima: *Mystery of history osnovne škole Kraljice Jelene područne škole Kučine Europska komisija odabrala kao primjer* i *Od komadića spajamo zaboravljene amfore*. Prethodno su održana dva sastanka (4. i 20. rujna) s nastavnicama iz OŠ *Kraljica Jelena* radi organizacije i sudjelovanja u projektu i radionici.

I. mali simpozij *Martyres Salonitani*

- Organizaciju i ostvarenje Simpozija pokrenula je viša kustosica Ema Višić-Ljubić u suradnji s muzejskom pedagoginjom Milom Škarić i muzejskom restauratoricom Ivankom Vukšić s namjerom da se učenike viših razreda osnovne škole upozna s bogatom kršćanskom baštinom Salone, glavnog grada rimske provincije Dalmacije. Održavanje simpozija je planirano u travnju mjesecu 2019. godine u Tusculumu, uoči blagdana sv. Duje, salonitanskog biskupa i mučenika, zaštitnika grada Splita. Na taj način će se istaknuti veza Salone, današnjeg Solina i Splita, nasljednika Salone. Nakon upoznavanja s povješću kršćanstva u Saloni, njegovim glavnim akterima i brojnim arheološkim predmetima koji to potvrđuju, učenici će u suradnji s nastavnicama vjeronaučnih i povijesnih grupa i u dogovoru s organizatorima odabrati teme koje će obraditi. Osim stjecanja znanja educirat će se o novim spoznajama na području arheološkog, stručnog i znanstvenog istraživanja, snalaženja u čitanju, kritičkom razmišljanju, pretraživanju i citiranju stručne literature, javnom izlaganju i prezentaciji svojih ideja i rezultata istraživanja.

U 2018. godini izrađen je program Simpozija i kontaktirano je s gospodinom Mirom Radaljem, ravnateljem manifestacije *Dani kršćanske kulture* što je rezultiralo uvrštavanjem I. malog simpozija u program manifestacije. Dogovorena je suradnja s OŠ *Mertojak* iz Splita i OŠ *Vjekoslav Parać* iz Solina. Otisnut je i kaširan plakat s prikazom salonitanskih martira iz Venancijeovog oratorija u Lateranu.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima / 12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Damir Kliškić

- 9. siječnja, *Kako se troši europski novac. Salona 'u lovu' na pet milijuna eura*, Slobodna Dalmacija, god. LXXIV, br. 24074, str. 23
- 10. svibnja, *Završen prvi dan Mediteranskog festivala knjige. Popodne svjetskih autora*, Slobodna Dalmacija, god. LXXIV, br. 24195, str. 25
- 17. svibnja, *Bitka pri Visu: Obujena najveće bitka na Jadranu. Železni ljudi na lesenih ladjah*, Primorske novice, Istra, Koper, br. 5, god. LXXII, št. 5
- 31. svibnja, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku. Promocija časopisa*, Slobodna Dalmacija, god. LXXIV, br. 24216, str. 23
- 15. kolovoza, *Arheološki muzej u Splitu izložio salonitansko zlato. Uvertira velikom jubileju*, Solinska Kronika, god. XXV, br. 288, str. 19
- 22. kolovoza, *Šta radiš*, Slobodna Dalmacija, god. LXXV, br. 24299, str. 48
- 15. rujna, *U Solinu održana radionica za dionike u procesu izrade 'Integriranog programa Salona'. Potreban je 'Lex Salona'*, Solinska Kronika, god. XXV, br. 289, str. 20
- 15. listopada, *Znanstveni kolokvij i izložba u povodu proslave 8. listopada i 120 godina od epohalnih otkrića na Otoku. Kraljičin otok hrvatskog zajedništva*, Solinska Kronika, god. XXV, br. 290, str. 16-17
- 26. listopada, *Vlasnici nekretnina i zemljišta u obuhvatu Arheološkog parka. Kojim redosljedom ćete otkupljivati parcele u Saloni*, Slobodna Dalmacija, god. LXXV, br. 24364, str. 21

- 15. studenoga, *Prezentacija muzeološko-muzeografskog rješenja 'Integriranog programa Salon'a. Rješenje betonskoga suhozida*, Solinska Kronika, god. XXV, br. 291, str. 20
- 19. prosinca, *Arheološki muzej Split. Magija živi vječno*, Slobodna Dalmacija, god. LXXV, br. 24426, str. 25

Boris Čargo

- Sudjelovanje u snimanju priloga za dokumentarni film o britanskim veteranima na Visu tijekom II. sv. rata. Autor dokumentarnog filma je Tatjana Kanceljak.
- Sudjelovanje u snimanju priloga i intervju novinaru HRT-a studio Rijeka za emisiju *More*. Tema je bila o istraživanjima na Palagruži, jadranskim plovnim putevima, svetištima i sl.
- Intervju novinarki Hrvatskog radija Nives Nedved o arheološkim radovima na Visu, te spomenicima antičke Ise.
- Intervju s novinarkom Hrvatskog radija studija u Splitu Ivonom Jakić u emisiji *Kulturna baština*. Emisija je bila posvećena maritimnosti Ise i skorom otvaranju izložben *Iz grada isplovi ovog – Issa maritima*.
- Intervju s novinarkom Hrvatskog radija studija u Splitu gđom. Ivonom Jakić u emisiji *Kulturna baština*. Emisija je bila posvećena o stručnom arheološkom radu B. Čarga na Visu.
- Intervju s novinarkom Hrvatske televizije studija u Splitu Mariolom Milardović za emisiju *More i Regionalni (splitski) dnevnik* na temu maritimnosti Ise i izložbi *Iz grada isplovi ovog*.
- U nekoliko navrata izjave dopisniku Slobodne Dalmacije i Jutarnjeg lista o istraživanjima na lokalitetima antičke Isse.
- Povodom organizacije manifestacije Noći muzeja 2018. intervju novinarki Nautic radija Komiža, o događanjima vezanim za Noć muzeja te o planiranim radovima na rimskim termama.
- Tijekom arheoloških istraživanja rimskih termi i HRA dao sam intervju novinarki Radio Nautika o istraživanjima.

Ema Višić-Ljubić

- Intervju za TV *Jadran* emitiran 26. siječnja na *Vijestima* u trajanju od 2,18 min. Širi izvještaj je emitiran u *Kronici grada Solina* 29. 1. u trajanju od 2,40 min. Prilog o

Noći muzeja objavila novinarka M. Batarelo-Jelavić pod naslovom *Šetnja s don Franom, izložba i koncert* (SK, br. 282, 15. veljače, str. 17).

- Razgovor s novinarkom M. Batarelo-Jelavić o tijeku radova na konzervaciji i restauraciji sarkofaga sa Manastirina. Novinarka je zabilježila vraćanje sarkofaga i odvoženje novog poklopca sarkofaga na Akademiju gdje će biti izvršena konzervacija i restauracija. Objavljeno u *Solinskoj kronici* u članku pod naslovom *Antičkom sarkofagu vraćen stari sjaj* (SK 284, 15. 4. 2018. str. 1 i 19).
- Razgovor s novinarkom M. Batarelo-Jelavić o tekućim arheološkim istraživanjima i konzervatorskim radovima na prostoru Manastirine-KIC. Objavljeno je u članku pod naslovom *Grad mrtvih na ulazu u Salonu* (SK br. 287, 15. srpnja, str. 18).
- Intervju prilikom otvorenja izložbe *Aurum Salonitanum – Rimske naušnice iz Arheološkog muzeja u Splitu* novinarki Andrei Kuzmić. Prilog je prikazan 30. srpnja na TV Jadran u emisiji *Kronika grada Solina* u trajanju 5,40 min .
- Intervju prilikom otvorenja izložbe za Radio Sunce što je emitirano u emisiji *Dirada po Dalmaciji* 29. srpnja u 11 sati (trajanje 25 min.).
- Osvrt na izložbu u Slobodnoj Dalmaciji je napisao novinar Dražen Duilo pod naslovom *Zlatonosna Dalmacija davala dnevno-16 kilograma zlata* (Sl. Dalm. 28. srpnja, str. 26).
- U *Solinskoj kronici* je novinarka Marijana Batarelo-Jelavić napisala osvrt pod naslovom *Uvertira velikom jubileju* (SK br. 288, 15. kolovoza, str. 19)
- Razgovor s novinarkom M. Batarelo-Jelavić o radovima na amfiteatru što je objavljeno u članku pod naslovom *Pedeset tona smeća usporilo radove* (SK br. 288, 15. kolovoza, str. 19).
- Obavljen razgovor s novinarkom M. Batarelo-Jelavić o konzervatorskim radovima i vraćanju sarkofaga na lokalitet 16 sarkofaga što je objavljeno u članku pod naslovom *Četiri uređena, još dvanaest* (SK br. 288, 15. kolovoza, str. 19).
- Intervju novinarki Radio Splita Ivoni Jakić o izložbi i rimskom nakitu za emisiju *Baština* koja je emitirana 8. i 9. rujna (trajanje 18 min.)
- Izjava za TV *Jadran* o radionicama koje provodimo za učenike OŠ Kraljice Jelene u okviru međunarodnog projekta Erasmus+projekt *Mystery of History u vrtu Tusculuma i na Episkopalnom centru*. Emitirano na TV Jadran u vijestima 24. rujna i u emisiji *Kronika grada Solina* 1. listopada.

- Priloge o radionicama su objavile novinarke: M. Batarelo-Jelavić u Solinskoj kronici u članku pod naslovom (SK br. 290, 15. listopada, str. 22) i M. Sesartić u Slobodnoj Dalmaciji u članku pod naslovom *Salonitanska slagalica. Od komadića spajamo zaboravljene amfore* (11. listopada, str. 20-21)
- Razgovor s novinarkom M. Batarelo-Jelavić o arheološkim istraživanjima na Marusincu što je objavljeno u članku pod naslovom *Grobница iz 2. polovine 4. st.* (SK br. 290, 15. listopada, str. 11).
- Razgovor s novinarkom M. Batarelo-Jelavić o radovima na amfiteatru što je objavljeno u članku pod naslovom *Otvorena nova vizura* (SK br. 290, 15. listopada, str. 11).
- Razgovor s novinarkom M. Sesartić o počinjenoj šteti i vandalizmu na amfiteatru što je objavljeno u Slobodnoj Dalmaciji pod naslovom *Preživio barbare i Turke, ali ne i moderne vandale* (18. listopada str. 23)
- Razgovor s novinarkom Slobodne Dalmacije M. Sesartić o istraživanjima građevine s apsidom u istočnom dijelu grada. Prilog objavljen pod naslovom *Na tragu smo nepoznatih termi starih Solinjana* (25. listopada, str. 20)
- Intervju uživo novinaru Radio Brača Nevenu Sesartiću 17. listopada za jutarnji program od 10:00 do 10:30. Tema: nedavno otvorena izložba *Aurum Salonitanum – Rimske naušnice iz Arheološkog muzeja u Splitu i Salona*. Intervju je emitiran i u popodnevnom programu od 16:00 do 18:00 h.
- Razgovor s novinarom D. Duilom o istraživanjima na Marusincu za Slobodnu Dalmaciju što je objavljeno pod naslovom *Pronađen sarkofag s Kristovim monogramom ispisan crvenom bojom* (12. studenoga, str. 20-21)
- Razgovor s novinarkom M. Batarelo-Jelavić o konzervatorsko-restauratorskim radovima na Marusincu i tek otkrivenim nalazima s istraživanja u Solinskoj kronici pod naslovom “Zlatni Dujam s Marusinca” (SK br. 292, str. 15. studenoga)

Ivanka Vukšić

- 24. rujna TV Jadran je u Vijestima izvijestila o stručnom vodstvu i radionici za 95 djece iz OŠ Kraljice Jelene iz Solina za potrebe međunarodnog projekta Erasmus + projekt *Mystery of History* https://www.youtube.com/watch?v=rp_V8iXX_8g
- 1. listopada prilog na TV Jadran, emisija *Kronika grada Solina* o međunarodnom projektu Erasmus + projekt *Mystery of History*

- 11. listopada u Slobodnoj dalmaciji članak *Salonitanska slagalica 'Od komadića spajamo zaboravljene amfore'* autorice M. Sesartić o međunarodnom projektu Erasmus + projekt Mystery of History, prilog SD županija str. 20-21.
- 16. listopada članak u *Solinskoj kronici, Izrada mozaika, spajanje ulomaka... trlja i franje* autorice Marijane Batarelo Jelavić o međunarodnom projektu Erasmus + projekt Mystery of History, str. 22.

Facebook stranica

- Jelena Jovanović je održavala muzejsku Facebook stranicu: ukupno je napravljeno 128 objava i 9 direktnih odgovora na upite korisnika.

12.4. Promocije i prezentacije

- 10. svibnja na poziv organizatora Mediteranskog festivala knjige (Split, ŠC Gripe 9. – 13. svibnja 2018.), održana je promocija muzejske publikacije *Baza je znat: vodič za djecu kroz Arheološki muzej u Splitu*. Na promociji su sudjelovali ravnatelj mr. sc. Damir Kliškić, autorice Jelena Jovanović i Mila Škarić, a vodič su promovirale: muzejska savjetnica dr. sc. Sanja Ivčević, viša muzejska pedagoginja Etnografskog muzeja u Splitu Vedrana Premuž-Đipalo te urednica publikacije Hanja Anić.
- 12. svibnja održano je predstavljanje interdisciplinarnog projekta *Matematičari u muzeju*. Projekt su predstavile autorice Jelena Jovanović i Željka Zorić.
- 18. svibnja u Arheološkom muzeju u Splitu održana je promocija muzejske publikacije *Baza je znat: vodič za djecu kroz Arheološki muzej u Splitu*. Vodič su predstavile dr. sc. Sanja Ivčević i Lada Laura.
- 29. svibnja u Arheološkom muzeju u Splitu održana je promocija muzejskog časopisa *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, svezak 110-1/110-2, posvećen dr. sc. Branku Kiriginu, dugogodišnjem muzejskom savjetniku grčko-helenističke zbirke i ravnatelju Arheološkog muzeja. Časopis su predstavili dr. sc. Maja Miše, dr. sc. Vedran Barbarić i mr. sc. Damir Kliškić.

Nagrada

- Hrvatsko arheološko društvo dodijelilo je nagradu *Josip Brunšmid* za popularizaciju arheologije u 2017. godini Jeleni Jovanović i Željki Zorić (PMF Split) za interdisciplinarni projekt *Matematičari u muzeju*.

12.7. Ostalo

Noć muzeja

- 26. siječnja održana je tradicionalna kulturna manifestacija *Noć muzeja*. Manifestaciju je u Splitu, Solinu i Visu posjetilo ukupno 3575 posjetitelja:
 - u Arheološkom muzeju u Splitu, s prigodnim programom od 18:00 do 1:00 sat, uz nastup grupe *Sunny day*, 2860 posjetitelja je besplatno razgledavalo zbirke stalnog postava i lapidarija, te izložbu *Fantastična bića na spomenicima antičke Narone* Arheološkog muzeja Narona. Organizirano je stručno vođenje po grupama kroz stalni izložbeni postav i promotivna prodaja muzejskih publikacija i suvenira.
 - u Saloni i *Tusculumu* 640 posjetitelja je od 18:00 do 23:00 sata besplatno razgledavalo lokalitete i Spomen sobu don Frane Bulića. U dva navrata je izvedena dokumentarno-igrana predstava pod naslovom *Šetnja s don Franom* u produkciji Arheološkog muzeja koju je osmislila viša kustosica Ema Višić-Ljubić. Scenarij je priređen prema tekstovima koje je objavio Arsen Duplančić u članku *Nekoliko doživljaja don Frane Bulića iz njegove neobjavljene knjige o Saloni*. Predstavu je režirao Franjo Đaković, koji zajedno s Ninom Švonjom potpisuje dramski tekst. Tina Vukasović i Petar Konkoj Cailliau su osmislili scenografiju, a glumili su Nino Švonja (don Frane Bulić), Petar Konkoj Cailliau (drugi don Frane Bulić), Aneta Matulić (Solinka), Matko Elezović (Solinjanin), Franjo Đaković (Otto von Benndorf). Predstavu je snimio Darko Škrobonja. Svjetlo i ozvučenje – Mišo Limić. Kostime za izvedbu je posudio HNK Split.

Na južnom zidu bazilike na Manastirinama su se projicirale fotografije don Frane Bulića u Saloni i film Stanislawa Noworyte iz 1926. godine *Solin i njegove starine*.

U glazbenom programu su sudjelovali članovi orkestra Gradske glazbe Zvonimir Solin klarinetisti Ivan Glavurdić i Nikolina Drašković.

U istočnom dijelu Tusculuma se mogla posjetiti izložba o *Istraživanjima E. Dyggvea u Saloni* koja je otvorena za prošlogodišnju Noć muzeja i pogledati film Bogdana Žižića o slavnom istraživaču Salone.

U dogovoru s Ž. Grubišićem Crveni križ SDŽ je postavio šator i donirano piće (čaj i rum). Organiziran je gratis prijevoz autobusom od Arheološkog muzeja u Splitu do Salone i natrag (u 3 navrata).

Noć muzeja su organizirale Ema Višić-Ljubić i Ivanka Vukšić uz pomoć Joze Šakića.

Ivanka Vukšić je izradila plakat za Noć muzeja u Saloni.

- u Visu je u zgradi *Gospina batarija 75* posjetitelja od 18:00 do 24:00 sata, uz glazbu po odabiru Lenka Blaževića, besplatno razgledavalo stalni postav arheološke zbirke *Issa* uz stručno vođenje po grupama i promotivnu prodaju suvenira i muzejskih publikacija. B. Čargo je s Emilom Podrugom iz Muzeja grada Šibenika priredio izložbu *Velištak, život naselja kasnog neolitika*. Po otvorenju izložbe E. Podrug je održao predavanje uz *power point* prezentaciju o neolitiku šibenskog kraja.

Međunarodni dan muzeja

- 18. svibnja, na Međunarodni dan muzeja, u Arheološkom muzeju u Splitu organizirana su događanja u Splitu i Saloni.
 - u Arheološkom muzeju u Splitu Jelena Jovanović je organizirala muzejsku promociju publikacije *Baza je znat: vodič kroz Arheološki muzej u Splitu*. Na promociji su sudjelovale promotorice dr. sc. Sanja Ivčević i Lada Laura (viša muzejska pedagoginja Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika), ravnatelj mr. sc. Damir Kliškić, autorice vodiča Jelena Jovanović i Mila Škarić (nezavisna konzultantica za muzejsku edukaciju). U prigodnom, popratnom programu su sudjelovali učenici četvrtih razreda OŠ Spinut s učiteljicom Dijanom Dvornik.
 - u Saloni je, u vremenu od 9 do 15 sati, obilježen Međunarodni dan muzeja. E. Višić-Ljubić i I. Vukšić su organizirale gratis vodstva za posjetitelje.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

- Muzej: 11084 posjetitelja
- Salona: 29253 posjetitelja
- Priručna zbirka *Issa*: 1101 posjetitelja

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja

Muzej je s Ministarstvom kulture RH sklopio ugovore o korištenju sredstava i to:

- za program redovne djelatnosti (sredstva za tekuće izdatke): 843.000,00 kn
za investicijski program:
- investicijsko održavanje i opremanje Muzeja: 200.000,00 kn
za muzejsku djelatnost: 150.000,00 kn
- izložba: *Issa maritima*, 20.000,00 kn
- restauriranje muzejske građe: lasersko čišćenje skulptura u lapidariju Arheološkog muzeja u Splitu, 50.000,00 kn
- nakladništvo: tiskanje godišnjaka *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, svezak 111/2018, 40.000,00 kn
- uvezivanje i popravak trošnih knjiga i časopisa iz Knjižnice, 30.000,00 kn
- pedagoški program: *Martires Salonitani*, 10.000,00 kn
za program informatizacije:
- nabava informatičke opreme, 25.000,00 kn
za program zaštite kulturnog dobra: 565.237.000,00 kn
- Solin, Arheološki kompleks antičke i starohrvatske Salone (za ugradnju sustava tehničke zaštite), 130.000,00 kn
- Solin, Porta Caesarea i bedemi (za izradu dokumentacije, konzervatorske radove i konstruktivnu sanaciju), 50.000,00 kn
- Solin, Episkopalni centar, 1. st. – građevina s apsidom (za arheološko istraživanje i radove konzervacije), 40.000,00 kn
- Solin, Arheološki park Salona – EU projekt: Marusinac, basilica discoperta – sanacija i konzervacija (za konzervatorske radove i arheološka istraživanja), 85.237,00 kn
- Solin, Amfiteatar (za izradu restauratorske dokumentacije), 100.000,00 kn
- Vis, Helenističko-rimska arhitektura antičke Isse – konzervacija i djelomična rekonstrukcija (za arheološka istraživanja i radove konzervacije), 30.000,00 kn
- Vis, Arheološki lokalitet rimske terme (za arheološka istraživanja i radove konzervacije), 20.000,00 kn
- Vis, Arheološki lokalitet antička Issa (za konzervatorske, restauratorske radove i konstruktivnu sanaciju), 50.000,00 kn

- Donji Humac (otok Brač), špilja Kopačina, (za arheološko istraživanja), 30.000,00 kn
- Dugi Rat, Zeljovići, špilja Turska peć, (za arheološko istraživanja), 30.000,00 kn

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta RH sufinanciralo je tiskanje časopisa *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, svezak 111/2018: 121.000,00 kn.

Splitsko-dalmatinska županija je sufinancirala radove čišćenja i uređenja arheološkog lokaliteta Salona: 150.000,00 kn.

Grad Solin je sufinancirao programe:

- *Noć muzeja 2018.* na Manastirinama, 15.000,00 kn
- Nastavak sanacije amfiteatra, 20.000,00 kn.

Općina Dugi Rat je sufinancirala arheološka istraživanja pretpovijesne špilje Turska peć: 19.000,00 kn.

U Program javnih potreba u kulturi RH za 2018. godinu nisu uvršteni programi:

- Investicijska djelatnost: otkup zemljišta na arheološkom lokalitetu Manastirine u Saloni; održavanje zelenih površina Salone; osvjetljenje arheološkog lokaliteta Manastirine; uređenje prilaznih staza u stražnjem vrtu Arheološkog muzeja u Splitu
- Katalozi i monografije AMS-a (nakladnički niz): Zrinka Buljević *Ranorimsko salonitansko i tilurijsko stakleno posuđe u kontekstu nalaza staklenog posuđa na području provincije Dalmacije*; Sanja Ivčević *Tipologija i kronologija rimske vojne opreme u doba principata na području između rijeka Krke i Cetine*; Marina Ugarković *Helenistička nekropola na Vlaškoj njivi (4. st. pr. n. e. – 49. god. pr. n. e.): pogrebni običaji, identiteti i akulturacija u grčkom gradi Isi*
- Konzervacija i restauracija prapovijesnog arheološkog materijala iz sojeničkog nselja Dugiš (IV. kampanja)
- Održavanje kulturne manifestacije Noć muzeja 2018. godine u Splitu, Solinu i Visu
- Nabava stručne literature za obradu muzejske građe
- Izradba suvenirna.

15.2. Investicije

Investicijsko opremanje i uređenje Muzeja

- Tvrtka CONTARINI d.o.o. iz Solina je, sukladno provedenom postupku jednostavne nabave, odobrenju Konzervatorskog odjela u Splitu i sklopljenom ugovoru, izvršila radove na II. završnoj fazi rekonstrukcije pomoćnog objekta na k. č. 5063/1 K.O. Split u stražnjem dvorištu Arheološkog muzeja u Splitu. Stručni nadzor nad izvođenjem radova obavio je Ivica Prolić, d.i.a., ovlaštenu arhitekt iz Splita. 24. listopada izvršen je pregled i primopredaja radova.
- Muzej je s tvrtkom ELECTRONIC SECURITY SPLIT d.o.o. iz Splita, temeljem provedenog postupka jednostavne nabave i prethodnog odobrenja Konzervatorskog odjela u Splitu, ugovorio radove na ugradnji sustava tehničke zaštite u područnoj zgradi Tusculum u Solinu. Izvršena je demontaža stare opreme i ugradnja nove opreme, te dogradnja postojećeg sustava video nadzora. Testiranje sustava i primopredaja je izvršena 15. studenoga.

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.2. Ostalo

Solin – zaštita i prezentacija

- 22. siječnja prilikom redovitog obilaska terena Ema Višić-Ljubić je na lokalitetu Pet mostova pronašla ulomak nadgrobnog natpisa uzidanog kao spolij u jugoistočni kut zida prostorije D smještene sjeverno od mosta. Vidljiva su tri redka natpisa klesana kapitalom. Natpis je fotografiran.
- 2. lipnja prof. Cees Passchiera je iz Salone odnio jedan odsječak kalcifikatne naslage s Porta Caesarea radi istraživanja i potrebnih analiza kalcifikatne naslage na Sveučilište Johannes Gutenberg u Mainzu u Njemačkoj. Ema Višić Ljubić i prof. Katja Marasović, suradnica na projektu “*Antički vodni sustavi grada Salone i Dioklecijanove palače i njihov utjecaj na održivost urbane cjeline*”, su profesoru pokazale ostatke akvedukta i cisterni na prostoru istočnog gradskog proširenja te mjesto gdje se nalazila kalcifikatna naslaga prije pada.
- 16. srpnja su uz pomoć kamionske dizalice prenijeta 4 restaurirana sarkofaga od Tusculuma, gdje su bili obrađivani do lokaliteta 16 sarkofaga gdje su izloženi. U prijenosu sarkofaga sudjelovali su E. Višić Ljubić, I. Vukšić, B. Vješnica i D. Ordulj.

- 19. rujna u amfiteatru je pod nadzorom E. Višić-Ljubić obavljen zahvat vraćanja segmenta velikog luka pilona i kamenog bloka pilona uz pomoć kamionske dizalice. B. Vješnica i D. Ordulj su fiksirali veliki kameni blok luka na nosivi stup arhitekture u istočnom ulazu amfiteatra. Radove je dokumentirala I. Vukšić.

Salona – održavanje lokaliteta

- Lokaliteti Manastirine, Marusinac, Amfiteatar, Kapljuč, *16 sarkofaga*, Episkopalni centar, Terme, Pet mostova, Ilinac, gradski bedemi, Teatar i Forum, kao i zgrada Tusculum redovito su čišćeni i održavani, od travnja do studenog poslove čišćenja, košenja i održavanja arheoloških lokaliteta obavljao je Bilon Inženjering j.d.o.o. iz Kaštel Sućurca:
 - hortikultura: košenje trave, zalijevanje, sadnja novih sadnica maslina i sezonskog cvijeća na prostoru parkirališta i u vrtu Tusculuma, podrezivanje ograde i granja;
 - uređenje parkirališta i okolnih površina s prilaznim putom do Manastirina, uređenje šetnice od Tusculuma do Episkopalnog centra, postavljanje kanti za otpatke, sakupljanje smeća i krutog otpada, nasipanje žala po putu;
 - Komunalna služba grada Solina je izmijenila dotrajale žarulje javne rasvjete na parkiralištu, oko Manastirina, u vrtu Tusculuma i na šetnici prema Episkopalnom centru, nasula i poravnala pijesak preko šetnice na bedemima i od Episkopalnog centra do Manastirina, u suradnji s TZ grada Solina uređen je glavni ulaz na lokalitetu, postavljeni su štandovi i posađene sadnice.

Salona – razno

- 16. ožujka Splitsko-makarska nadbiskupija organizirala je Križni put od amfiteatra do Manastirina.
- 18. svibnja je na Međunarodni dan muzeja organiziran slobodan posjet lokalitetima Salone
- 7. i 21. srpnja održana je kulturna manifestacija *Romantika u Saloni* u prostoru amfiteatra i Tusculuma u organizaciji TZ grada Solina.
- 18. srpnja do 28. kolovoza održana je kulturna manifestacija *Solinsko kulturno ljeto*. Za održavanje koncerata, predstava i priredbi u sklopu Solinskog kulturnog ljeta korišten je prostor Tusculuma, lokalitet Manastirine i prostor amfiteatra.
- 29. srpnja polaganjem vijenca na grob obilježena je 84. godišnjica smrti don Frane Bulića.

- 25. kolovoza održana je misa za sv. Anastazija na Marusincu.

Vis – razno

- Nastavljen je rad na sređivanju deponiranog materijala u arheološkoj zbirci *Issa*: pranje i sortiranje iskopanih predmeta, te privremeno inventiranje i katalogiziranje materijala s helenističko-rimske arhitekture i to kvadranti koji pokrivaju kuće u inzuli II. Postavljene su metalne police na kojima se može vršiti pregledno i dugotrajno slaganje materijala.

Službeni put

Damir Kliškić

- 18. – 19. siječnja – Zagreb, otvorenje izložbe o Vlaha Bukovcu u Galeriji Klovićevi dvori
- 5. – 7. travnja – Piran, otvorenje izložbe *Ljudi od željeza na brodovima od drva* u Pomorskom muzeju *Sergej Mašera*
- 15. lipnja – Zagreb, sastanak u Ministarstvu kulture u svezi financiranja državnih muzeja
- 23. – 24. srpnja – Zagreb, sastanak u Ministarstvu kulture u svezi EU projekta *Integrirani program Salona*
- 14. rujna – Zagreb, sudjelovanje na 2. sastanku Vijeća matičnih djelatnosti u Muzejskom dokumentacijskom centru
- 11. prosinca – Zagreb, sastanak u Ministarstvu kulture u svezi realizacije EU projekta *Integrirani program Salona*

Zrinka Buljević

- 2. – 10. rujna – Istanbul, Association internationale pour l'histoire du verre – AIHV 21
- 9. – 12. listopada – Požega – godišnji skup Hrvatskog arheološkog društva
- 27. – 29. studenoga – Zagreb, sudjelovanje na inicijalnom radnom sastanku voditelja i suradnika projekta Hrvatske zaklade za znanost „Razumijevanje rimskih granica: primjer istočnog Jadrana“ (AdriaRom)
- 29. – 30. studenoga – Puljani kod Drniša, pregled sitnih pokretnih nalaza od stakla koji potječu iz arheoloških istraživanja na Gardunu i ondje se nalaze na konzervaciji.

Sanja Ivčević

- 15. – 18. ožujka – Zagreb, sudjelovanje na I. skupu hrvatske ranokršćanske arheologije
- 9. – 12. listopada – Požega, sudionik znanstvenog skupa *Arheologija požeške kotline i zapadne Slavonije* u organizaciji Hrvatskog arheološkog društva
- 27. – 29. studenoga – Zagreb, sudjelovanje na inicijalnom radnom sastanku voditelja i suradnika projekta Hrvatske zaklade za znanost *Razumijevanje rimskih granica: primjer istočnog Jadrana* (AdriaRom)
- 29. – 30. studenoga – Puljani kod Drniša, pregled sitnih pokretnih nalaza od metala koji potječu iz arheoloških istraživanja Garduna kod Trilja

Jagoda Mardešić

- 11. prosinca – Zagreb, sastanak u Ministarstvu kulture u svezi realizacije EU projekta *Integrirani program Salona*

Boris Čargo

- 9. siječnja – Šibenik, preuzimanje izložbe *Velištak, život naselja kasnog neolitika* u Muzeju grada Šibenika
- 23. – 25. svibnja – Piran, preuzimanje izložbe *Ljudi od željeza na brodovima od drva* u Pomorskom muzeju *Sergej Mašera* u Piranu

Jelena Jovanović

- 23. – 24. ožujka – u Ljubljani sudjelovanje na II. međunarodnoj stručno-znanstvenoj konferenciji *Šola in muzeji*
- 7. – 8. svibnja – Zagreb, obrana sinopsisa doktorata na Filozofskom fakultetu u Zagrebu
- 14. – 16. svibnja – na poziv prof. dr. sc. Hrvoja Potrebiće (Odsjek za pretpovijest, FFZG) sudjelovanje u istraživanjima helenističke cisterne na lokalitetu Lumbarda, otok Korčula
- 9. – 12. listopada – Požega, sudionik znanstvenog skupa *Arheologija požeške kotline i zapadne Slavonije* u organizaciji Hrvatskog arheološkog društva
- 1. – 2. studenoga – Zagreb, svečana primopredaja Lumbardske psefizme u Arheološkom muzeju u Zagrebu
- 7. – 8. studenoga – Makarska, sudjelovanje na 10. skupu muzejskih pedagoga s međunarodnim sudjelovanjem *Granice i vizije*

- 14. – 16. studenoga – sudjelovanje u istraživanjima helenističke cisterne na lokalitetu Lumbarda, Korčula

Ema Višić-Ljubić

- 15. – 18. ožujka – Zagreb, sudjelovanje na I. skupu hrvatske ranokršćanske arheologije
- 5. lipnja – Zagreb, sudjelovanje na 1. sastanku Vijeća matičnih djelatnosti u Muzejskom dokumentacijskom centru
- 14. rujna – Zagreb, sudjelovanje na 2. sastanku Vijeća matičnih djelatnosti u Muzejskom dokumentacijskom centru

Hanja Anić

- 5. srpnja – Zagreb, Komisija za muzejske i galerijske knjižnice

Ika Prpa Stojanac

- 9. – 11. svibnja – Zagreb, sudjelovanje na 10. Susretima sekcije restauratora i preparatora Hrvatskog muzejskog društva

Slobodanka Antičić

- 19. – 21. rujna – Zadar, sudjelovanje na 5. Međunarodnoj konferenciji o znanstvenom izdavaštvu PUBMET2018.

Sastanci Upravnog vijeća i Stručnog vijeća

- Upravno vijeće u sastavu dr. sc. Miroslav Katić, predsjednik, dr. sc. Joško Belamarić, Ljubomir Gudelj, Jagoda Mardešić, potpredsjednica i Ika Prpa Stojanac, održalo je sjednice: 31. siječnja, 25. travnja, 30. srpnja, 16. studenoga i 27. prosinca.
- Stručno vijeće u sastavu Maja Bonačić Mandinić, Jagoda Mardešić, Ante Piteša, mr. sc. Boris Čargo, Hanja Anić i Ivanka Vukšić održalo je sastanke: 29. siječnja, 20. srpnja i 15. studenoga.

Pravni poslovi

Sudski postupci

- Presudom Županijskog suda u Zagrebu, poslovni broj: 9 Gž R-80/16-2 odbijena je žalba radnika protiv presude Općinskog suda u Splitu, posl. broj Pr-562/14, kojom se odbija tužbeni zahtjev tužitelja-radnika radi poništenja odluke i rješenja o plaći, te isplata razlike manje isplaćene plaće za mjesec lipanj 2014. g. u iznosu od 621,77

kuna bruto sa zakonskom zateznom kamatom od 15. srpnja 2014. g. pa do dana isplate, kao neosnovana i potvrđena je presuda Općinskog suda u Splitu od 30. listopada 2015. godine.

- Presudom Županijskog suda u Rijeci poslovni broj GŽ R-481/2018-2, od 7. studenoga 2018. godine odbijena je žalba Arheološkog muzeja u Splitu i potvrđena presuda Općinskog suda u Splitu poslovni broj PR-397/17 od 29. kolovoza 2018., kojom je poništena odluka Arheološkog muzeja u Splitu o rasporedu radnog vremena za rad radničkog vijeća. Arheološki muzej u Splitu je obvezan naknaditi tužitelju Sindikalnom povjereniku u funkciji radničkog vijeća parnični trošak u iznosu od 2.500,00 kuna.
- Pred Općinskim sudom u Splitu vodio se postupak kojim je Arheološki muzej u Splitu tražio nadomještanje suglasnosti Hrvatskog sindikata djelatnika u kulturi na namjeravanu odluku o otkazu ugovora o radu Sindikalnom povjereniku Podružnice AMS (otkaz uvjetovan skrivljenim ponašanjem radnika). U tijeku je žalbeni postupak po žalbi Arheološkog muzeja u Splitu.
- Pred Prekršajnim sudom u Splitu vodio se postupak protiv Arheološkog muzeja u Splitu radi postavljanja video nadzornih kamera u zgradi AMS-a bez obveze savjetovanja sa radničkim vijećem i donošenja odluke o imenovanju osobe za zaštitu osobnih podataka bez prethodne suglasnosti radničkog vijeća, poslovni broj: 33.Pp G-960/15. Presudom Prekršajnog suda u Splitu od 15. svibnja 2017. godine Arheološki muzej u Splitu oslobođen je od optužbe. U tijeku je žalbeni postupak pred Visokim prekršajnim sudom u Zagrebu.
- U tijeku je sudski postupak pred Općinskim sudom u Splitu po tužbi Sindikalnog povjerenika Hrvatskog sindikata djelatnika u kulturi, Podružnica AMS, radi diskriminacije i zaštite dostojanstva, poslovni broj Pr-810/16.
- Pred Prekršajnim sudom u Splitu vodio se postupak protiv Arheološkog muzeja u Splitu zbog prekršaja iz članka 228. st. 1. t. 23. i st. 2. Zakona o radu, poslovni broj Pp G-1973/17. Presudom od 26. veljače 2018. godine Arheološkom muzeju u Splitu izrečena je novčana kazna u iznosu od 8.000,00 kuna, te novčana kazna za odgovornu osobu u iznosu od 1.000,00 kuna. Troškovi prekršajnog postupka iznose 200,00 kuna za Arheološki muzej u Splitu i 200,00 kuna za odgovornu osobu. Prihvatanjem žalbe Arheološkog muzeja u Splitu, Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske rješenjem

broj: GŽ-1007/2018 od 23. svibnja 2018. godine, ukinuo je prvostupanjsku presudu i predmet vratio na ponovni postupak i odlučivanje.

- Presudom Prekršajnog suda u Splitu poslovni broj 41. Pp G-938/18 od 20. rujna 2018. godine Arheološkom muzeju u Splitu izrečena je novčana kazna u iznosu od 6.666,66 kuna, te novčana kazna za odgovornu osobu u iznosu od 1.333,32 kune iz razloga što prilikom raspisivanja javnog natječaja nisu pozvane osobe iz članka 102. stavak 1. – 3. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji da dostave dokaze iz članka 103. stavka 1. istog Zakona, te što nije objavljena poveznica na internetsku stranicu Ministarstva hrvatskih branitelja RH na kojoj su navedeni dokazi potrebni za ostvarivanje prava prednosti pri zapošljavanju. Troškovi prekršajnog postupka iznose 200,00 kuna za Arheološki muzej u Splitu i 200,00 kuna za odgovornu osobu.

Statut i pravilnici

- Odluka o izmjeni i dopuni Pravilnika o prikupljanju, obradi i korištenju, te zaštiti osobnih podataka u Arheološkom muzeju u Splitu, od 15. listopada.
- Odluka o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada, te sistematizaciji radnih mjesta u Arheološkom muzeju u Splitu, od 13. studenoga.
- Statut Arheološkog muzeja u Splitu, od 25. prosinca.

Javna nabava

- U 2018. godini proveden je otvoreni postupak javne nabave velike vrijednosti za izradu projektne tehničke dokumentacije arheoloških lokaliteta i muzeološko-muzeografskog rješenja – Integrirani program Salona:
 - Evidencijski broj nabave: JN 01/2018 Ugovori o izradi projektne tehničke dokumentacije u ukupnom iznosu od 1.810.450,00 kuna:
 - Grupa 1 Arhitektonske snimke: Zajednica ponuditelja: Kaducej d.o.o. Split, geofocus d.o.o. Zagreb, Arhikon d.o.o. Zagreb, ugovorena cijena od 460.000,00 kuna
 - Grupa 2 Konzervatorska studija: Ured ovlaštene arhitektice Josipe Ružić, Solin, ugovorena cijena od 262.500,00 kuna
 - Grupa 3 Projekt arheološke prezentacije: Zajednica ponuditelja: Kaducej d.o.o. Split, Prostori i sekvence d.o.o. Zagreb, Murva d.o.o. Zagreb, Arhikon d.o.o. Zagreb, Studio XXL d.o.o. Zagreb, ugovorena cijena od 533.750,00 kuna

- Grupa 4 Integrirani sustav interpretacije Salone: Zajednica ponuditelja: Kaducej d.o.o. Split, Prostori i sekvence d.o.o. Zagreb, Murva d.o.o. Zagreb, ugovorena cijena od 554.200,00 kuna.

Sukladno Pravilniku o provedbi postupaka jednostavne nabave provedeni su sljedeći postupci:

- E-JN: 02/2018 Održavanje zelenih površina Salone – Ugovor s Bilion inženjering j.d.o.o. Kaštel Sućurac u ukupnom iznosu od 74.480,00 kn
- E-JN: 03/2018 Rekonstrukcija pomoćnog objekta restauratorske radionice u stražnjem vrtu Arheološkog muzeja, II. (završna) faza – Ugovor s Contarini d.o.o. Split u ukupnom iznosu od 234.828,75 kn
- E-JN: 04/2018 Manastirine i Tusculum – arhitektonski projekt unutarnjeg uređenja Tusculuma i pokaznih radionica – ugovor s Prostori i sekvence d.o.o. iz Zagreba u ukupnom iznosu od 137.500,00 kuna
- E-JN: 05/2018 Studija izvodljivosti integriranog programa Salona – Ugovor s LumeNNice d.o.o. iz Zagreba u iznosu od 88.000,00 kuna.
- E-JN: 06/2018 Ugradnja sustava tehničke zaštite – Solin, Arheološki kompleks antičke i starohrvatske Salone – Ugovors Electronic Security d.o.o. Split u ukupnom iznosu od 111.447,50 kn

Zapošljavanja

- 24. svibnja Jadran Budanović je započeo rad na poslovima portir-čuvar temeljem ugovora o radu na neodređeno vrijeme.
- 21. studenoga Sanji Šunjić je završio ugovor o radu na određeno vrijeme povratkom privremeno odsutne radnice na rad.
- 12. prosinca Vesna Matić, Katja Marasović i Maja Vidović započele su obavljanje pripravničkog staža na poslovima kustosa u trajanju od jedne godine temeljem ugovora o radu na određeno vrijeme.
- 12. prosinca Filipa Sršen započela je obavljanje pripravničkog staža na poslovima restauratora u trajanju od jedne godine temeljem ugovora o radu na određeno vrijeme.

Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa

- 14. svibnja Anja Mihotović je započela stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa na poslovima restauratorice. Mentor – Borko Vješnica, viši restaurator.

- 14. ožujka Vinkica Kraljević je završila stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa na poslovima restauratora.
- 9. travnja Antonela Bokan je završila stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog na poslovima diplomirane knjižničarke.
- 17. travnja Marta Kalebota je završila stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa na poslovima kustosa.

Komemoracija

- 5. prosinca u Muzeju je održana komemoracija za pokojnog kolegu Branka Penđera koji je preminuo 19. veljače 2018. godine. Na komemorativnom skupu, u nazočnosti obitelji pokojnog Branka Penđera, prigodni govor održali su Boris Čargo, Borko Vješnica i Damir Kliškić.

Ostalo

- 19. siječnja održana je praktična vježba evakuacije i spašavanja djelatnika za slučaj iznenadnog događaja u AMS-u i Tusculumu
- 6. veljače je sastavljeno izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2017. godinu.
- dostavljen je Ministarstvu državne imovine popis nekretnina koje koristi AMS radi upisa u Registar državne imovine RH.
- u veljači je sastavljena Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2018., te Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti.
- u ožujku je sastavljeno statističko izvješće o javnoj nabavi za 2017. godinu u Elektroničkom oglasniku javne nabave.
- 6. lipnja Inspektorat rada Ministarstva rada i mirovinskog sustava RH, Područni ured Split obavio je inspekcijski nadzor u svezi primjene propisa iz radnog odnosa.
- 18. rujna Inspektorat rada Ministarstva rada i mirovinskog sustava RH, Područni ured Split obavio je inspekcijski nadzor u svezi primjene propisa iz radnog odnosa.
- 6. prosinca Inspektorat rada Ministarstva rada i mirovinskog sustava RH, Područni ured Split obavio je inspekcijski nadzor u svezi primjene propisa iz radnog odnosa.

Sumarno:

- Kao najznačajnije u 2018. godini istaknuli bismo nastavak rada na realizaciji EU projekta *Integrirani program Salona* u suradnji s partnerima Gradom Solinom i Splitsko-dalmatinskom županijom.
- Obzirom na opsežnost projekta, te brojnost i složenost postupaka javne nabave, na zahtjev Arheološkog muzeja u Splitu, nositelja projekta, produžen je rok za realizaciju projekta.
- 31. listopada 2018. godine sklopljen je *Dodatak broj 1 Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava KK.06.1.1.01.0028 Integrirani program Salona* između Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekta Europske unije i Arheološkog muzeja u Splitu sukladno kojem je produženo razdoblje završetka projekta do 10. travnja 2019. godine. Konačan rezultat produženja roka završetka projekta bit će u potpunosti izrađena projektna dokumentacija koja će predstavljat temelj za ulaganje u zaštitu, očuvanje i prezentaciju kulturnih dobara na području arheološkog lokaliteta Salona.
- Posebno treba istaknuti izložbenu djelatnost. U Arheološkom muzeju u Splitu otvorena je izložba *Aurum Salonitanum – Rimske naušnice iz Arheološkog muzeja u Splitu* autorice Eme Višić-Ljubić, dok je izložba *Iz grada isplovi ovog – Issa maritima* autora Borisa Čarga otvorena u Hrvatskom pomorskom muzeju u Splitu. Izložbe su pratili informativni panoi, izložbeni plakati i tiskani katalozi. Izložba *Ljudi od željeza na brodovima od drva* Borisa Čarga otvorena je u Pomorskom muzeju u Piranu, a izložba *Viganj – antički brodolom* Maria Radaljca u Arheološkom muzeju Narona.
- Arheološki muzej u Splitu bio je suorganizator izložbi *Otkrivanje Marjana, Crkvena baština Marjana* i *Helena Regina i Solin godine 1898*.
- Tiskan je stojedanaesti broj muzejskog godišnjaka *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*.
- Intenzivno je nastavljen rad na zaštiti kulturnih dobara. Obavljeni su sanacijski i konzervatorski radovi na lokalitetima Salone i Ise, lasersko čišćenje kamenih skulptura u lapidariju Muzeja, te arheološka istraživanja na lokalitetima Salone u Solinu i antičke Ise u Visu, u špilji Kopačina na otoku Braču i špilji Turska peć, Zeljovići, Dugi Rat. Također su provedena i podvodna arheološka rekognosciranja i istraživanja sjeverne obale Vranjica.

- U 2018. godini svoj doprinos u raznovrsnim poslovima Arheološkog muzeja u Splitu iskazali su:

Odjel za arheologiju: mr. sc. Damir Kliškić, Maja Bonačić Mandinić, Jagoda Mardešić, dr. sc. Zrinka Buljević, dr. sc. Sanja Ivčević, Ema Višić-Ljubić, Ante Piteša, mr. sc. Boris Čargo, Jelena Jovanović, Vesna Matić, Katja Marasović, Maja Vidović i Marta Kalebota.

Knjižnica: Arsen Duplančić, Hanja Anić i Antonela Bokan.

Odjel tehničkih poslova: Borko Vješnica, Ivana-Zrinka Bajić Franković, Ivanka Vukšić, Duje Ordulj, Ika Prpa Stojanac, Zoran Podrug, Tonći Seser, Ante Ivančić, Anja Mihotović, Filipa Sršen i Vinkica Kraljević.

Odjel općih poslova: Maja Zokić, Sanja Šunjić, Marijana Šerventić, Snježana Pavić, Dragana Radačić, Slobodanka Antičić, Ivica Marović, Jadran Budanović, Jozo Šakić, Ante Marović, Paško Božić Bakušić i Irijana Šakić.